

Brassói Lapok

XL. évfolyam
172 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csülörtök
1934. évi augusztus 2

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 85.

MA: LÁSSUK NAGYKÁROLYT!

A pénznek nincs szaga...

A június 30-iki német események és a közelmúlt ausztriai események nem hagyták teljesen közönyösen az európai hangulatot, noha a mindennapi gondokkal küzködő statisztikai átlagpolgár nem sok jelentőséget tulajdonít a véres drámáknak. A Fidzsi-szigeteken minden második gyereket hivatalból megessznek a bennszülöttek, Abesszinia egyik zárdájában likőr- és sajt-készítés helyett eunuch-termelés folyik és a fekete csecsemők ezrei véreznek el a barátok kasztrálói kései alatt. De hát a szülők maguk hozzák a babákat az eunuch-gyárba, mert jól sikerült operáció esetében drágán eladhatják a műterméket valamelyik seiknek és gazdasági helyzetük rákényszeríti szegényeket az olcsó magzat drága tökéltetésére. A piac, a pénz komoly dolgok.

Megfelelő formában Európában is állandóan erősödödik az emberélet és drágul a pénz, a hatalmi erő e szent zsetonjának piaci értéke. Ennyi az egész.

Csetepaték, háborúság, gangsterpoézis: mindez csak egy hírlapi hír a gazdaságilag nekibúsult, anyagi gondokkal küzködő polgárnak, aki öszül, vagy kopaszodó fejjel, tanácsalannul kóvályog és bámul, hogy a társadalmi rendszer életében valami még nincs rendben.

Nem olyan nagyon vannak tisztában se Németországban, se Ausztriában, se másutt a pártvillongások lényegével. Néha enni sincs mit és zsoldot, egy falat kenyert, vagy pozíciót, hatalmat akár elérni egy-egy kétségbeesett ember — és elszegődik egy-egy pártba, amely ezt ígéri, pláne, ha egy kis előleget is ad a fegyverhez.

Ha a német nagybankok 1932-es csődjét, továbbá a Creditanstalt összeroppanása alkalmával a munkásság maga is nem fél az inflációtól, hanem érthető tettekkel regisztrálja, hogy bizalmát a pénzben elvesztette, ma egészen más Európa képe és bizonyos, hogy se a berlini, se a bécsi események nem szerepeltek volna a történelemben. Amikor Suvich Bécsben járt és Dollfussal megbeszélte, hogy a kormánynak erőlyes magatartást kell tanúsítania az osztrák szociáldemokráciával szemben, persze Dollfuss még nem álmodhatta, hogy a horogkeresztes Gang okultai fog az olaszok tanácsolta leckeiből és meg fogja próbálni a példa utánzását. Amde az egész dráma rugója mégiscsak az, hogy a fegyver a schillinget védi, a készpénztulajdonosok, a bankok schillingjét, bárki is forgassa a fegyvert. Az osztrák polgár számára, aki busan nézi az elérhetetlen virstilt, meg lehetőségek között, vajjon Rintelen, vagy Starhemberg ragadja magához a hatalmat, ő virstilt ezért csak nem eszik, mert nem nála van a schilling. A franciák előre informálva voltak a puccsról és Starhemberg máris számolni kénytelen Schuschnigggal. Az olaszbarát Starhemberg és a franciabarát Schuschnigg politikai párbaja lesz a következő szakasz?

Amde ezalatt Hitlerék sem maradhatnak vesztve. A márka is zuhanóban van és csak valami kiadós politikai kalanddal lehetne ideig-óráig megállítani a közelgő inflációs veszt.

Mert Hitler, Dollfuss, Roehm mindnyáján a diktátorok, a szent pénz aktivizmusának elszánt lovagjai. Nem ők, hanem a nagybankok és a pénzszászok a véres cirkusz tulajdonosai. Ami Németországban, Ausztriában zajlik, csak egymással vetélkedő porkolábok viadala a diktatóri állásokért. Az egész fasizmus nem egyéb, mint a „stabilizált”, koncentrált, nem forgó szent pénz véres aktivizmusa. Amikor Hitler a Berlin-München-i Gang (Amerikában megcsodálták ezt a Gang-ot!) alkalmával Roehm-mel végzett, nem azért tette, mert Roehm pipázott és „német nő se nem dohányzik, se nem kendőzi magát” (eine deutsche Frau schmilkt sich nicht und raucht nicht), hanem meg akarta mutatni a pénzsoportoknak, hogy ő az első porkoláb és csakis ő tudja megvédeni a szent Wertheim-kasszát. Féltékeny volt Roehmre, de

Halálra ítélték Dollfuss gyilkosait és Holzweber Ferencet, a puccshisérlet vezetőjét

Planetta részletes vallomást tett a gyilkosság lefolyásáról és mentegetni igyekezett cselekedetét

Bécs, augusztus 1
Két halálos ítélet már elhangzott az osztrák nemzetiszocialisták ügyében.

Az egyik halálraítélt Dollfuss gyilkosa, a másik a július 25-iki felkelés vezetője.

Ügyüket elválasztották a többi vádlott ügyétől, aminek valószínűleg az a magyarázata, hogy az osztrák kormány még a puccshisérlet után sem kíván büntető-hadjáratot indítani az osztrák nemzetiszocialisták ellen s megelégszik azzal, hogy a látható főbűnösök közül kettőt halálra ítéljen. A többiek ügye valószínűleg nem is kerül már törvényszék elé, s a kormány megelégszik azzal a hozott törvényerejű minisztertanácsi határozattal, amelyben kimondja, hogy a felkelés kisebb bűnöseit internálótáborba szállíttatja, míg a nagyobb bűnösök vagyonekközösséggel is bűnhődnek.

A fővádlottak

Bécs, augusztus 1
A bécsi katonai rögtönítélő bíróság hétfőn délután megkezdte a szerdai nemzetiszocialista felkelés fővádlottjainak bűnügyében a tárgyalást. A fővádlottak Planetta Ottó és Holzweber Ferenc, akiket Dollfuss meggyilkolásában főbűn-

söknek tartanak.

A perfelvétel során kiderült, hogy az egyik fővádlottat nem Planetta hívják, az igazi neve Planetta, Morvaországban született 1899-ben. Római katolikus vallású, nős, gyermektelen. Foglalkozása kereskedelmi alkalmazott, de 1932-ig a hadsereg kötelékében volt. A nemzetiszocialista pártnak már 1919 óta tagja.

A másik elsőrendű vádlott Holzweber Ferenc, aki a kancellári palotát megszálló különítmény parancsnoka volt. 1904-ben született Bécsben. Egész a legutóbbi időkig ugyancsak katonai szolgálatot teljesített.

A gyilkos vallomása Dollfuss kancellár megöléséről

A tárgyaláson felolvasták a vádiratot, amely ismerteti a szerdai puccs lefolyását. Hogyan vonultak ki a német nemzetiszocialista helyiségből, hogyan szállították meg a kancellári palotát. Majd ismertetik Planetta vallomását Dollfuss megöléséről.

Planetta beismeri továbbra is a gyilkosságot, de minden igyekezzettel azon van, hogy mentőkörülményeket sorol-

jon fel maga mellett.

Hangsúlyozza, hogy nem akart ölni, mert a parancsuk is úgy szólt, hogy csak önvédelemből szabad fegyvert használni. Amikor behatoltak a kancellári palotába egy zárt ajtó kezdett döngölni. Ekkor a háta mögött levő homályos szobában egy magas, vállas ember tűnt fel. Ő rákiáltott: Fel a kezekkel! A magas férfi nem engedelmességet, sőt másik két férfivel tűnt fel mögötte. Ő erre a magas férfire rálépett, illetve

fegyvere véletlenül elsült és csak később látta, hogy lövése a kancellárt találta el.

Az elnök ekkor közbeszólt, hogy katonai léteire hogyan ijedhetett meg olyan könnyen.

Planetta erre azzal válaszolt, hogy valaki meglökte a könyökét és így sült el a revolvere.

— De miért lőtt kétszer?

— A fegyver valószínűleg önmagától adta ki — automatikusan — a második lövést.

Az ügyész reflektált ezután Planetta vallomására.

Hihetetlennek tartja, hogy Planetta revolvere kétszer véletlenül elsült és mindakétszer halálosan találta el éppen a kancellárt.

Ez annál hihetlenebb, mert akad tanu-

nem illu germán barátja miatt, hanem a birodalmi bank miatt, amelynek honfiumi védelmét ő másnak át nem engedheti. A politikai lírának alig van egyéb jelentősége, minthogy e magas szent célt elkendőzze.

Hitler von Papent küldte el Bécsbe béke-angyalnak. A világ politikai közvéleménye jogosan vagy jogtalanul Hitlerre keni a bécsi események ódiáját. Elküldte tehát a Dollfuss-nál nem kevésbé katolikus Papent, hogy egyengetse a germán-gót testvérek közötti megértés útjait. Közben Mussolini 50.000 embert mozgósított Tirol határára, Benes pedig erőlyesen megcáfolt a cseh mozgósítást. Fölösleges volna is a kisanant tulzott idegessége, hiszen Budapesten is nagy megdöbbenést váltott ki a bécsi zendülés. A Duce jobban sürgeti a nemzetközi beavatkozást, mint a franciák. Ezt csak Anglia kifogásolja határozottan, de erőlytlenül. A washingtoni kormány írásban helyesli az olasz és a francia demarst, amely állítólag készülében van Németország ellen az osztrák kérdés miatt. Igen különös jel, hogy Róma és Páris annyira egyetértenek, viszont London annyira habozik a nemzetközi beavatkozásról való csatlakozását deklarálni, sőt tiltakozik ellene. Politikai szempontból szinte értelmetlen konstelláció, pedig a dolog sokkal egyszerűbb, mint általában képzelik. Franciaország megmentette az olasz lírát az inflációtól és további finánciális segítséget helyezett kilátásba. A francia sajtó dicséri a Ducét az erőlyes fellépéséért, amit Hitlerékkel szemben e pillanatban tanúsít és a nemzetközi beavat-

kozás eszméjét olasz kezdeményezésnek minősítik, helyeslik és jelzik, hogy Franciaország kész az olasz akcióhoz való csatlakozásra.

De hát mi van a híres négyhatalmi egyezményvel, amely Róma óhajára Németországot, Franciaországot, Olaszországot és Angliát hozta volt állítólag közös platformra? Hogy van az, hogy nem is Páris, hanem Róma fordul először Berlin ellen Bécs miatt? „Líral” okok? Hogyan van az, hogy Belgrád az „olasz mozgósítás” miatt nem ideges? A kisanant és Franciaország hívös nyugalommal bírálgatják a berlin-bécsi vonatkozásokat, amde Róma szinte támadásra kész a fasizista bajtárs ellen és emiatt Londonban hágott az idegesség a tetőfokára? Pedig nem is valószínű, hogy Páris és Róma komolyan egymásba szerettek.

Egyszerű az ok. Páris ma a líránál, London a márkanál és a schillingnél van cudarul érdekelve. A háborus kaland amúgy is régen esedékes, hogy kissé levezesse a gazdasági krízis feszültségét. Az ilyen expedíciós büntető akció mégsem olyan veszedelmes játék, mint a nyílt világháború. Páris elkacsintotta London egyik gladiátorát, rája fogadott London másik gladiátora ellen. Páris is páholyból néz, mint ahogyan eddig csak London szokott volt dirigálni. A fasizmus frontja megbomlott! A párisi diplomácia és a Banque de France széjjelrepszettette. A „Duce contra Führer” eset London csufos kudarca. Hitler nem jószántából vállalta a Canossajárást és nem is gondolja komolyan. A pápai udvar is szórja már nemes főháborodásának büntető lángjait. Az anyaszent-

egyház hű fia volt szegény Dollfuss és leterítve fekszik, a náci golyója ölte meg. És az eretnek francia köztársaság fináncbáji fonnak guelf-gloriát a Duce feje köré. A guibellin, sőt protestáns poroszok elküldték tehát a katolikus Papent, hogy Lásza Páris és Róma, hogy Németországban is vannak buzgó katolikusok. Mit fog mondani Papent, Hitler Canossát-járó guibellin nunciusa, a protestáns, sőt a wotánú pogány császárság ravaszfejjü követő? Hogy sajnálja, hogy katolikus testvérét, Dollfuss-t, akihez a náci se orvost, se papot nem engedtek, Hitler hívei leterítették? De hát mi köze neki hozzá? Hitler tényleg elismeri, hogy jogosan vádolhatják a fölbujtó szerepével? Késő bánat eb gondolat! Papennek két fogát törték ki a náciak a jun. 30-i házkutatás alkalmával. Tán azt akarja megmutatni Bécsben, hogy hát ő is csak a protestánsok, vagy a wotanisták áldozata? Nagy ember ez a Papent, mert ha fogai kitörése és hehörtönzése dacára megbozsátott Hitlernek, tényleg krisztusi türelméről tett tanuságot. Am azt sem lehet tudni, vajjon Hitler nem azért küldte-e el, mert otthon utban van neki, vagy Papent el a jó alkalommal, hogy ellőghasson, elvégre Bécsben a Hotel Imperiálban a portás még sem fogja a fogait kitörni. A politika e szövevényes problémái azonban mind mellékesek és bizony lehet, hogy Papent a márka és a font nevében jön ugyan a lírához, de azért, hogy a franknál protezsálja, — mert ő jobban meg tudná védeni, mint Hitler, a szent Wertheim-kasszát, Silbermann Jenő.

Tessék kívágni és elteenni!

1. sz. SZELVÉNY a B. L. augusztusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab augusztusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934. augusztusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszedésként a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt másol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetése az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

aki előtt Planetta ismertette, hogyan találták el a revolverlövés a kancellárt. Az elnök szünetet rendelt el, hogy ezalatt a vádlottaknak módjukban legyen védőikkel tanácskozni.

Dollfuss halála előtt lemondott Rintelen javára

Szünet után ismét Planetta kihallgatására került a sor.

Az elnök kérdésére ismerteti, hogyan fegyverezték fel őket a Stiftgassei lakatnyában, de

nem hajlandó megmondani, hogy honnét származtak a fegyverek. Nekik azt mondták, hogy az állami tisztviselők is részt vesznek az akcióban és az teljesen törvényes. Újbol megerősíti, hogy a lövéseket saját felelősségére adta le.

Vallomása további részében azt állítja, hogy Dollfuss halála előtt lemondott Rintelen javára.

A kancellár megöletését politikai és emberi szempontból is most már sajnálja.

A puccs vezérének vallomása

Ezután Holzweber kihallgatására került sor.

Holzweber vallomása a felkelés részleteiről teljesen megegyezik Planetta vallomásával.

Elismeri, hogy ő vezette a lázadókat és fegyverezte le a kancellári hivatal őrségeinek parancsnokait.

Holzweber kihallgatása folyamán állandóan hangoztatta, hogy jogtalanul állították őket bíróság elé, mert Fey közbiztonsági miniszter kétszer is becsületszavát adta, hogy szabadon elvonulhatnak és semmi bántódásuk sem lesz.

Fey vallomása a szabadelvonulásról

A törvényszék elhatározta Fey közbiztonsági miniszter kihallgatását, akit azonnal beidézték.

Fey vallomásában ismertette a hivatalos jelentéssel megegyezően a felkelőkkel folytatott tárgyalásokat. A tárgyalásokat a német követ közbelépésére kezdték el, akit a felkelők hívtak fel telefonon. Ő a követtel folytatott megbeszélést továbbította a kormány szabadon levő tagjaihoz. Becsületszavát nem adhatta, mert mások ígéretéről volt szó, csak kijelentette, hogy véleménye szerint lehet tenni majd az ígéretnek.

A DOLLFUSS ÖRZÉSÉRE KIRENDELT DETEKTIV VALLOMÁSA

A vádlottak után Steinberger detektívfelügyelőt hallgatták ki, aki szolgálatot teljesített a kancellári palotában, amikor Dollfuss meggyilkolták.

Lényeges vallomást a gyilkosság pillanatáról nem tud adni, mert

Dollfuss átsietett a másik szobába és mire ő utána ment, már eldördültek a lövések és amire beért a szobába, Dollfuss összeesett és a földön feküdt.

Az elnök megkérdezi a detektívfelügyelőt:

— Igaz, hogy a felkelők akartak Dollfusshoz orvost és papot hívatni?

— Annyit mondtak: bizony jó lenne de orvos és pap, — de semmiféle intézkedést sem tettek, hogy Dollfuss tényleg kapjon orvost és papot.

Ezután

Pummerer tábornok fegyverszakértőt hallgatták ki.

A tábornok megvizsgálta Planetta revolverét és a leghatározottabban

kizártnak tartja, hogy a revolver önmagától sültetett el másodsor.

Ez csak akkor történhetett meg, ha szándékosan megnyomták a revolver ravaszát.

Már az első lövés halálos volt...

A kirendelt orvosszakértő vallomásában elmondja, hogy

már az első lövés halálos sebet ejtett Dollfuss kancelláron. Még abban az esetben sem segíthettek volna rajta, ha azonnal orvost hívatnak,

mert a golyó ereket szakított át.

Az elnök ezután felolvassa az iratokat, amelyből megállapítják, hogy

a puccskísérletben 150 ember nett részt,

Szeplőt, májfoltot két hét alatt eltávolít, észrevétlenül hámlaszt a

„FLOREAL” 2-es számú krém!

1 tégely ára 40 lej.

Vezérképviselet: Drogueria „CENTRALA” Oradea

ebből 152-en vannak letartóztatásban, míg nyolc embernek sikerült megszökni.

Az iratok felolvasása után az elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja.

A védők kéri

Miklós köztársasági elnök és Schuschnigg kancellár kihallgatását, a vádlottaknak ígért szabad elvonulás ügyében.

Az ügyész tiltakozik a kihallgatások elren-

delése ellen, mert a bíróság a tegnapi tárgyaláson kimondta már, hogy pertörlésről szó sem lehet, ehhez a bíróságnak nincs joga.

Ha volt is ilyen ígéret, akkor sincs kötelező ereje, mert gyilkossággal és halálos fenyegetésekkel zsarolták ki.

A bíróság elutasítja a védők kérelmét. Délben 12 órakor kezdik meg a védők beszédeiket, utána a bíróság tanácskozássra vonul vissza.

Kötél általi halál

Felkeltőkor vonul be ismét a bíróság és Oberwegel tábornok, a bíróság elnöke, kihirdeti az ítéletet.

Planetta Ottó orvgyilkosságért és hazaárulástól kötélfaltali halálra, Holzweber Ferencet hazaárulásért ugyancsak kötélfaltali halálra ítélték.

PLANETTANÉ DOLLFUSS ÖZVEGYÉTŐL KÉR KEGYELMET

Planetta Ottóné, Dollfuss gyilkosának felesége még a halálos ítélet kimondása előtt táviratot küldött Dollfuss kancellár özvegyének Ricciónéba.

A táviratban arra kérte a meggyilkolt kancellár özvegyét, hogy ha férjét halálra ítélik, járjon közbe a köztársaság elnökénél, hogy az ítéletet ne hajtsák végre.

INTERNALÓTABOR ÉS VAGYONELKOBZÁS A FELKELÉS TÖBBI BÜNÖSEINEK

Schuschnigg kancellár kedden délelőtt minisztertanácsot hívott össze, amelyen

törvényerejű minisztertanácsi határozatot terjesztett elő a július 25-iki felkelés bűnösökének büntetéséről.

A minisztertanácsi határozat kimondja, hogy

a kisebb bűnösöket internálótáborba szállítják, míg a főbűnösöket vagyonelekobzással büntetik.

A minisztertanács a kancellár elégtelével állapította meg, hogy a lázadást már egész Ausztriában leverték és a kormány teljesen ura a helyzetnek.

MEGERŐSÖDÖTT A HEIMWEHR HELYZETE

Adam szövetségi biztos, aki ideiglenesen átvette a Hazafias Front vezetését, lemondott tisztségéről Starhemberg herceg javára.

A lemondás rendkívül megerősítette a Heimwehr helyzetét és jólétesült politikai körök szerint

Schuschnigg és Starhemberg meg egyeztek arra vonatkozólag, hogy még

osztják egymás között Dollfuss kancellár hatáskörét s így jutott Starhemberg a Hazafias Front élére, amelynek, amíg élt, Dollfuss volt a vezére.

MUSSOLINI DOLLFUSS CSALADJÁÉRT

Mussolini Ricciónéban életfogytiglani használatra villát vásárolt Dollfuss kancellár özvegye részére. Egyben értesítette Dollfussné, hogy gyermekei részére ösztöndíjat létesített a páduai egyetemen.

SZABADSÁGOLTAK BÉCS RENDŐRFŐNÖKE

Seidelt, a bécsi rendőrség főparancsnokát szabadságot.

A szabadság hivatalos indoklása Seidel állítólagos betegsége, de a főparancsnoknak azért kellett állásából távoznia, mert

a bécsi rendőrségnek igen sok magasrangú tisztje legalábbis gyanús szerepet játszott a július 25-iki felkelésnél. Seidel helyettesévé Kugelt, eddigi főparancsnokhelyettes delegálták.

A nagy emberhajsza legszörnyűbb momentuma

Fegyelmet kaptak a temesvári román postások, mert a nyelvvizsga előtt románra oktatták kisebbségi kollégáikat

Temesvár, augusztus 1.

A kisebbségi postások nyelvvizsgájának szinte hihetetlen fejleménye lett a temesvári román postások egy részére.

A vizsga előtt álló kisebbségi postások román kollégáik közül kértek fel egyeseket, hogy gyakorolják velük a román nyelvet. Ezek eleget tettek a kérésnek s a vizsgát megelőzően gyakorolták a román nyelvet kisebbségi kollégáikkal.

A vizsgák lezajlása után hivatalos helyen tudomást szereztek erről s

az összes román postások ellen, akik a kisebbségeiket román nyelvre tanították, fegyelmi vizsgálatot indítottak.

Ennél világosabban semmi sem igazolhatja, hogy a vizsgák célja nem a kisebbségek román nyelvtudásának az ellenőrzése volt, hanem ürügy a kisebbségi postások kidobására.

Hagyjatok fel minden reményell!

Ez a legszörnyűbb momentuma a nagy emberhajszának.

Mi lesz velünk!

Ujra törleszt az állam külföldi adósságaiba

A nyugdíjhátralékokat ellenben továbbra is csak adóbonokkal egyenlíthik ki

Bukarest, augusztus 1

Stanescu Stefan, a jövedéki pénztár vezérigazgatója, a párisi román küldöttség egyik tagja, tegnap visszaérkezett a fővárosba s este rögtön részletes jelentést tett Constantinescu Mitita pénzügyi alminiszternek az állam külföldi hitelezéssel folytatott tárgyalások eredményéről. Ennek megfelelőleg a Nemzeti Bank a pénzügyminisztériummal egyetértésben megkezdte az intézkedéseket a külföldi államadósságok esedékes szelvényeinek a beváltására.

A létrejött egyezmény szerinti első 15 millió frankos átutalást augusztus 10-ikén eszközölte az 1931-beli CAM-kölcsön leszállított törlesztésére. Ez a törlesztés már április 1-én esedékesé vált, de a tárgyalásokra való tekintettel elhalasztották. Az egész leszállított törlesztési összeg különben 25 millió frankot tesz

ki, de ebből a jövedéki pénztár februárban már átutalt 10 milliót.

Ami a dohányjövédéki pénztár által szavatolt másik államkölcsönt illeti, az esedékes törlesztési rátát augusztus 1. helyett szeptember 1-én utalja át a Nemzeti Bank.

A külföldi államadósságokra vonatkozólag kötött új egyezmény tehát már végrehajtásra került. Most a kormány a 15 milliárd lejre rugó belföldi államadósságot igyekszik rendezni az adóbonok kiadásának meggyorsításával. A szeptemberben vagy októberben kibocsátásra kerülő belföldi kölcsön jegyzése során az adóbonokat teljes, azaz százszázalékos értékükben elfogadják, miáltal becsérélhetők lesznek 4 százalékkal kamatozó állami kölcsönkötvényekre.

Itt említjük meg, hogy az állami nyugdíjasok küldöttsége járt tegnap Constantinescu pénzügyi alminiszternél s kérte, hogy a még mindig 800 milliót kitevő nyugdíjhátralékokat készpénzben fizessék ki. Az alminiszter kijelentette, hogy a törlesztési pénztár adóbonnal fogja kiegyenlíteni ezt a hátralékot is, amely nyíltan azonban a nyugdíjpénztárnak sikerül megkapnia valamennyit saját követeléseiből, úgy ennek megfizetésén készpénzben is fizetnek fogják a nyugdíjhátralékokat.

Nyolc napja nem esznek az éhségésztrájkoló kolozsvári kommunisták

Kolozsvár, augusztus 2

Beszámolt a B. L. arról, hogy két héttel ezelőtt a kolozsvári hadbírósa börtönében a politikai foglyok fellázadtak. A lázadás oka az volt, hogy a politikai foglyok azt követelték, hogy a különzárkában elhelyezett Metz János munkásvezért helyezték közéjük a közös zárkába, de a parancsnokság elutasította ezt a követelést. Egy reggeli séta alkalmával aztán a közös cella lakói berántották Metz Jánost a cellájukba és elbarrikádozták magukat. Az őrség csak hosszú harc után tudta elfoglalni a cellát és visszavinni Metzet külön zárkájába. A börtönparancsnokság rendkívül szigorú büntetésekkel torolta meg a lázadást. A lázadók közül többen testileg megfenyítették, az egyik megölték neki, hogy két hétig hozzátartozóikat fogadhassák és azt, hogy a városból hozathassák ételüket. A büntetés elleni tiltakozásként a foglyok éhségésztrájkolók lettek. Az éhségésztrájkot 8 nap óta tartják. Az éhségésztrájkolók közül négy hétfőn olyan rosszul lett, hogy a katonai kórházba kellett őket be szállítani. A még mindig éhségésztrájkolók nevei a következők: Metz János, Gecző József, Fazekas Imre, Hámos József, Virányi Károly, Róth Ágnes, Róth Piri, Perl Sámuel, Brüll József, Gyárfás Győző, Bóri József, Magyarósi István, Halász László, Boncos István, Bagosi Ferenc, Szatmári Mihály, Rákóczi Ferenc, Komcha József, Bara József, Kis Lajos, Bozsai Pál, Markovics Mihály, Magyarósi György, Stern Samu, Fejős István, Fischer Pál, Popa Emil, Aron és Rosenberger.

Pokoli hőség fojtogatja Bukarestet és környékét

Az 50 Celsius fokot is meghaladta már a hőhullám

Bukarest, augusztus 1.

A főváros lakosságát valóságos pokoli hőség kinozza már a múlt hét óta. Amíg azonban a múlt héten még „csak” 47 fok volt a legmagasabb hőmérséklet, vasárnap a hőhullám még feljebb kezdett emelkedni.

hétfőn már meghaladta az 50 Celsius fokot is, hogy ezen a szinten ma-

kacsul tartsa magát.

Vasárnap óta déltájban 50—51 fokos a hőség Bukarestben s aki csak teheti, vagy a vidékre, vagy a strandfürdőkbe menekül, nehogy környékezni kezdje a hőguta.

A mostani „kutyameleg” jóval felülmulja az 1931-beli is, amikor szintén az 50 fok közelébe emelkedett a higany a hőmérőben.

A baneasai időjárás-kutató intézet megállapításai szerint a főváros hűvösebb külvárosaiban is 32 Celsius fok volt a hőség — árnyékban. A hőhullám kiterjeszkedik az egész havasalföldi síkságra.

Erdélyben, Besszarábiában és Bukovinában a lapályon sem mérnek 30 fokot meghaladó meleget. Predealon eddig a legnagyobb meleg 20 fok volt délután 3 órakor árnyékban.

Kerülgetik, mint a macska a forró kását

Nem tudott ülésezni a Skoda-bizottság, mert Pop Valér dr. távollétében a többi alelnök nem merte folytatni Maniu kihallgatását

Seletzky leleplezi Tileát, aki már nem akarja őt ismerni

Bajok a kormánypártban, bizakodás a nemzeti-parasztpártiaknál

Bukarest, augusztus 1.

Háromnapos hétvégi szünet után kedden délelőtt 10 órakor kellett volna újból összeülnie a parlamenti Skoda-bizottságnak, hogy folytassa Maniu pénteken este félbeszakadt kihallgatását. Maniu vissza is érkezett a fővárosba és megjelent a képviselőházban, a bizottság azonban kénytelen volt délután 4 órára elhalasztani ülését, mert nem volt ki elnökölni. Az történt ugyanis, hogy Pop Valér dr. volt erdélyi és igazságügy-miniszter, akinek Dimitriu elnök átadta a bizottság munkájának vezetését, délelőtt fél 12 óráig sem tért vissza. Bukarestbe Szilágyssomlyóról, ahol a szilágymegyei kormánypárti tagozat vezetősége diszelnökövé választotta. A parlamenti vizsgáló-bizottság többi három alelnöke közül egyik sem volt hajlandó vállalni. Pop Valér dr. helyettesítését, tekintettel legfőképpen arra, hogy Maniu kihallgatását s ennek éppen legfontosabb politikai részét kellett folytatni. Junián, a második alelnök, a 3 milliós tiszteletdíj vádjára való hivatkozással hátrította el magát az elnöklést, Petala tábornok, a harmadik alelnök azzal bujt ki, hogy nem volt jelen a péntek esti ülésen, amelyen Maniu kihallgatását megkezdtek, végül pedig a bizottság negyedik alelnöke: D. R. Ioanitu nemzeti-parasztpárti szenátor összeférhetetlenséget látott abban, hogy ő valassa pártja egyik vezető-egységét. Így aztán a sok bába között elveszett a gyermek, — az ülést el kellett halasztani addig, amíg Pop Valér dr. megjelenik.

Az elnökléstől való kinos húzódózás közben Lázár Illés dr. volt képviselő, Seletzky egyik ügyvédje, levelet nyújtott be a bizottságnak a következő érdekes tartalommal:

„Arion Misu, Tilea irodafőnöke, ab-

ban a levelében, amelyet a bizottsághoz intézett, megeafolta őt illetőleg tett vallomását. Ime, mit mond ezzel kapcsolatban Seletzky: Csodálom, hogy Tilea ur és kabinetfőnöke azt állítja, miszerint nem ismertük egymást. Tilea ur ugyanis többször is fogadott engem Esplanade-szállóbeli lakásán, sőt egy alkalommal kérte, hogy sógorát, Pop Adrián mérnököt, alkalmazzam a Skoda bukaresti vezérképviseleténél. Én eleget is tettem kívánságának s ugyanolyan feltételekkel, mint Vajda Mircea és Mardarescu mérnököt, alkalmaztam Pop Adriánt is, azzal a különbséggel, hogy Pop Adrián nem is lakott Bukarestben. Fizetését hónapról-hónapra postán küldtük meg neki. Egyszer én magam személyesen adtam át egy körülbelül 100.000 lejes fizetésrészt Pop mérnök ur részére Tilea ur kabinetfőnökének.

Seletzkynek ez a Lázár Illés dr. által tett újabb leleplezése a bizottság körében annyival is élénkebb kommentárokat adott alkalmat, mert ez már nem az első eset, hogy rácsófolnak Tilea vallomására. Amint emlékeztet, Madgearu is olyan kijelentéseiről beszélt a volt miniszterelnökségi alminiszternek, amelyekre ez most már nem akar emlékezni.

Maniu folytatódó kihallgatásával kapcsolatban egyébként a badacsonyi államfővel igen rokonszenvező konzervatív Epoca arról értesül, hogy Maniu tiltakozik a bizottság előtt amiatt, mert vallomásának első részét megsemmisítették ki a sajtónak. A cenzúra több részt törölt a volt miniszterelnök kijelentéseiből. Maniu hevesen szót emel ez ellen.

Széthúzás a kormányban és a kormánypárt vezetőségében

A kormány kedden este 6 órakor ült össze napok óta halogatott minisztertanácsára, amelyen az államgépezet egyszerűsítésére vonatkozólag kidolgozott rendelkezések alkalmazásáról döntenek. Valószínű, hogy a kormány sorozatos minisztertanácsot tart ezen a héten.

Az Epoca szerint kormánypárti körökben számos magyarázatra ad okot az a furcsánható körülmény, hogy Tatarescu miniszterelnök, noha már 10 napja vissza tért párisi útjáról, mindaddig nem találkozott Bratianu Dinu pártelnökkel. Ebben igen beszédes jelét látják annak, hogy a pártvezetőségben ellentétek kétségkívül kiéleződtek az utóbbi időben, mégpedig a kormány jövő terveivel összefüggésben.

Egyébként Bratianu Dinu pártelnök kedden a fővárosba érkezett mamaiai birtokáról. Hír szerint a kormány, csak

akkor dönt véglegesen az államgépezet egyszerűsítésére vonatkozó rendelettervezények szövegéről, miután kikérte hozzá a pártfőnök jóváhagyását.

Végeredményben Bratianu Dinutól várják a döntést a földművelésügyi miniszterium vezetésében Manolescu-Strunga alminiszter és Sassu miniszter között dúló viszály dolgában is. Amint tudvalevő, a Tatarescu-csoporthoz tartozó Manolescu-Strunga alminiszter írásban benyújtotta lemondását a miniszterelnöknek amiatt, mert a központi erdőpenztár vezetésében eszközölt változtatásoknál Sassu miniszter nem engedte érvényesülni az ő személyi kívánságait. Hír szerint Sassu miniszter is megmakacsolta

Az angol alsóház is elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát

Simon külügyminiszter feltűnésikellő beszéde a német repülőparkról

London, augusztus 1.

Az alsóházban a fegyverkezési vita során ma tárgyalták a munkáspárt bizalmatlansági indítványát.

Az indítványt Edward munkáspárti képviselő indokolta meg azzal, hogy a kormány fegyverkezési politikáját bizalmatlansággal kíséri a munkáspárt, mert új háború előkészületeit látja benne.

Edward beszédére Baldwin helyettes-miniszterelnök válaszolt.

— Amíg egyes nemzetek — mondotta — Genfben a leszerelésen munkálkodtak, mások ezalatt lázasan fegyverkeztek.

Anglia sem nézheti tétlenül, hogy egyes államok hadereje milyen hatalmas méreteken emelkedik az angol hadsereg fölé.

Anglia különösen a légi fegyverkezés terén maradt el és mostani fegyverkezése sem halad túl semmiféle normális kereteket s ez is öt évre előirányzott program.

Anglia távol áll minden háborús szándéktól és biztosítja az alsóházat, hogy a kormány semmiféle újabb nemzetközi kötelezettséget sem vállal.

Utána Simon külügyminiszter szólalt fel a fegyverkezési program védelmére.

Ismerette Németország repülőparkját, amely sokszorosan felülmúlja az angol repülőparkot.

— Igaz, — mondotta Simon —, hogy ezek polgári szolgálatra vannak berendezve, de ebben a tekintetben Németország a legerősebb az egész világon.

Az is kétségtelen, hogy ehhez Németországnak joga van, de nehéz lenne megállapítani, hogy ezekből a repülőgépekből mennyi alkalmas bombavetésre.

— Attól tartok, a repülőgépek nagyrésze egyformán alkalmas bárminek a szállítására.

Az angol alsóház végül a bizalmatlansági indítványt 404 szavazattal 60 ellenében elvetette.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják.

Minden dobozban az orvos

jelzésével ellátott 2

kapszula (ostyában) van.

Kapható

gyógyszertárakban és drogériákban

magát, szintén a miniszterelnök rendelkezésére bocsátotta tárcáját, mire most Manolescu-Strunga alminiszter beteget jelentett s nem jelenik meg hivatalában, amíg elégtételt nem kap. A kormánypárt körében érdeklődéssel várják ennek a földművelésügyi kötéltámasznak a kimenetelét, már csak azért is, mert egy Tatarescu- és Bratianu Dinu-csoportbeli kormánytag erőbróbjáról van szó.

Mihalache a miniszterelnökség várományosa

A főváros politikai köreiben a liberális kormányzás folyton gyűlölt nehézségeivel összefüggésben nagy jelentőséget tulajdonítanak azoknak az értesüléseknek, amelyek Vajda volt miniszterelnök pénteki királyi kihallgatásáról kiszivárogtak. Ezek szerint Vajda nyíltan kifejtette az uralkodó előtt, hogy amennyiben kormányválság keletkezik, csak a nemzeti-parasztpárt válthatja le a liberálisokat, mégpedig Mihalache-kormánnyal, mert Mihalache a pillanat embere. Vajda rámutatott a nemzeti-parasztpárt újból növekvő népszerűségére, a mely máris megközelíti az 1928-belit. — Vajda különben kihallgatása során azt a benyomást szerezte, hogy az uralkodó nem gondol arra, hogy megvonja bizalmát a jelenlegi Tatarescu-kormánytól.

Ennek ellenére, a nemzeti-parasztpárt vezetősége Vajda audienciája után fokozottabb bizakodással tekint a jövőbe s meg van győződve arról, hogy a belső ellentéteket most már gyorsan ki lehet küszöbölni.

— Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélmozgást erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.

A francia állam gyógyforrásai

VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

Vichy Grande Grille májbajoknál és epebántalmaknál
Vichy Hopital gyomor és bélbántalmak esetében

Vezérképvisező: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.

TAMÁSI ÁRON:

BAJLÁTOTT FÖLDÖN

Számadó irások egy székely falu mai életéről

III.

Megtalálom a hőmérőt, a beteg és vajudó faluban

Farkaslaka, augusztus 1

Korán oszlik az egybegyűlt család. Mindnyáján munkában töltötték a napot és munkán kell tölteniük a jövő napot is. Az apró gyermekek sem bírák huzamosan a lámpavilágot, amely pénzbe kerül. Már mindegyiknek lekoppant a szeme: ki a bölcsebben aludt el, ki pedig az anyja ölén.

Nagyokat köszönnék és úgy bucsuzkodnak, mintha nem látnók holnap is egymást. Aztán megveti az öcsém felesége az ágyat, az öcsém pedig megkérdezi, hogy vajon jól lesz-e úgy, ahogy meg van vetve? Egy pillantást vetek a szomszéd ágyra, amely vetetlenül komolyodik, mintha haragban volna az éjszakával.

— Nagyon jól van — mondom —, de ti hol alusztok?

— A miénk is meglesz valahogy — mondja Gáspár, mire kiderül, hogy már mindent elrendeztek arra, hogy az anyám szobájában bujjanak éjszakára össze. Nagy figyelem ez és restelkedem, hogy meghomlott miattam a rend, amely pedig mindig olyan biztos és természetes itt, mint ahogy a Nyikó vize lefelé folyik.

— Nyugodalmass jó éccakát! — köszönnék és kimennek a szobából.

Sokáig nem tudok elaludni a jó tiszta ágyban, amelynek olyan az illata, mintha csillagos ég alatt feküdném nyáron és köröttem a székely mezők virágai lehelkednének reám. Az emlékezet lepergeti előttem a hazai filmet, a melynél szobát még sohasem csináltak. Egy alak emelkedik ki és emelkedik mindenki fölül. Magas és vállas férfi, a bajusza és a haja buzakalász színű, a szeme kék és a homloka magos.

Az apám ez a férfi, ki hét évvel ezelőtt meghalt.

Nem tanulhatott, mint én, de bölcsebb és eszesebb volt, mint én.

Ő az első most is a faluban. És az egész világ egy falu.

Ez a falu... Így alszom el.

*

Későn ébredek fel. Az anyám és az öcsém sokat éltek már virradat óta. Felülök az ágyban és látom, hogy künn süt a nap. Oszlatja a tegnapi havat és a fényével örömet dobol az ablakokon.

Ilonka jut eszembe, az öcsém kicsi lánya. Felugrok és kiszólok az ajtón:

— Gáspár, küldd be a leánkáit!

Ilonka bejön és úgy bámul reám, mintha inánuus volnék.

— Tán nem ismersz? — kérdelem tőle.

Ilonka rámnéz és nagy meglepetés után így szól:

— Hogyne volna úgy, mikor maga Áron bácsi.

— S hát még mit tudsz rólam?

— Azt, hogy nekem pogácsát hozott.

— Kit szeretsz a legjobban? — kérdelem.

— Magát! — mondja gondolkodás nélkül.

Felemelem a mutató ujjamat és enyhén megmozgatom.

— Vigyázz! — mondom neki —, mert megmondok anyádnak s apádnak, hogy engem szeretsz a legjobban.

Ilonka hányivet mozdulatot tesz és így szól:

— Én nem bánom, ha meg is mondja, mert ők így is tudják, hogy ők is a legjobban szeretem.

Hamarjában eszembe se jut, hogy mit szólhatnék erre. Csak elnézem ezt a háromszten-dős leánykát, akikben már minden benne van, ami a mai világban szükséges: okosság, önzés és diplomácia.

— Hát téged erre ki tanított? — kérdelem.

— Én nem járok még iskolába — mondja.

Gondolom, hogy egy másik próbát teszek vele s felemelem a kanapéra és megmutatom neki az ablakon keresztül a napot.

— Az mi? — kérdelem.

— Hát a nap! — mondja.

— S hát azt honnét tudod?

— Azt mindenki tudja.

— S hát a hold mi, azt tudod-e?

— Az is éppen a nap, de nem nappal, hanem éjjel — mondja.

Hamar felkapom az ölemből és kiteszem az ajtón, nehogy a tudományával lipipáljon engem, Ilonka rögtön megiramodik és a bétett ajtón keresztül hallom, amint nagy hangon dicsékszik az anyjának:

— Edesanyám, Áron bácsi mindent kitudakolt!

*

Mondom reggeli után Gáspárnak, hogy szeretem a vádaskodást és az adva-

ron. Erre nagyon megszomorodik az öcsém és így szól:

— Nagy a romlás.

Igaz van, mert csakugyan nagy a romlás. Rothad és szakadozik a házfedélén a zsindely, néhol már bóbujk a hó és bécsorog az eső. A csűr zsüpfedele még ennél is rosszabb, egyenesen koldulni mehetne. De alaposan megrokkant a fedél alatt maga a test is: az északi részen legalább félmétert sülyedt a földbe. Bent akkora helyen kirotthadt a padló, hogy oda ágyat lehetne vetni. Fent pedig a két odor, ahol a széna és más takarmány szokott állni, majdnem egészen üres.

Gáspárra nézek, ő pedig kerülni igyekszik a tekintetemet. Bizonyára azt hiszi, hogy szemrehányást akarok tenni neki, őt okolván a romlások miatt. Pedig nincs egyetlen gondolat vagy érzés bennem, amely ellene nyitná a számat. Inkább keserűséget érzek és szörnyű lázadás-félt a nyomorúság miatt. Látom az arcán, hogy ő is efféle érezhet. De mit is érezhetne egyebet egy fiatal székely gazda, aki huszonhat éves férfierejével nap-nap után és setétől-setétig töri magát és dolgozik hóban és forró napheven, esőben és derűben s nem tud elérni mégsem egyebet, csak annyit, hogy a családját és magát megmenti valahogy az éhezéstől.

— Rossz világ van, Gáspár! — mondom neki.

A földet nézi és megingott hangon így szól:

— Az a legrosszabb, hogy ezeket, amiket maga most látott, nekem mindennap látnom kell.

Bemegyünk a pajtába is, hogy megtekintsem a „marha-állományt”. Két tehén és egy borjú néz reám szomorú, bársnyos szemekkel. Az egyik tehén sokkal kisebb, mint a másik.

— Az adó miatt van ez — mondja Gáspár.

— Mert azelőtt egyformák voltak, de az egyiket eladtam, hogy az adót kihasítsam belőle.

Ahogy itt állunk, egyszerre odafut a kicsi leányka és így szól:

— Edesapám, Áron bácsi azt kérdezte tőlem, hogy én kit szeretek a legjobban?

— S te mit mondtál? — kérdi az apja.

Ilonka huncutkásan rámnéz és azt mondja:

— Azt, hogy magát, éppen magát!

Olyan ebben a nyomorúság és sivár valóságban az Ilonka játszi „hazugsága”, mint a száradó gyümölcsfán a rügy.

*

Fontos volt és szükséges volt, hogy ide jöj-jek haza a szülői házba, mert a vér törvénye és az illem egyaránt megkívánták. De a második éjszakára már nem akarok itt maradni. Rossz érzés az nekem, hogy felbontsam a családj rendet. Abban a házban, ahol Ágnes hógom és az ura lakik, két szoba van. Jó csendes hely, gyermekük sincs, ott tehát megleszek. Kifogásnak a való igazságot találom ki és azt mondom Gáspárnak, hogy azért költözöm el, mert Ilonkát annyira szeretem, hogy nem tudnék dolgozni miatta.

Délután átköltözöm hát Ágnesékhez. Ahogy ott rendezkedem, Ágnesnek egy barátja jön oda. Az ura jópajtasom volt legényke-koromban, most ácsmester Brassóban. Házakat tervez és épít, pedig hat elemit járt csupán. Saját magának is tervezett és épített itt a faluban egy házat, amely közel van ide, külön egy kertben, szép és csendes helyen.

— Nézze meg, ha akarja — mondja Véri, az Ágnes barátja.

Elmegyek velük és megnézem. Téglából van építve, két szoba benne, egy műhely és alatta pince. Nagyon szép a ház és célszerű a beosztása, mintha egy tapasztalt mérnök csinálta volna.

— Itt is jól meglehetne — mondja Véri —, mert én ugyanis utazom vissza Brassóba, ahol a fiam a gimnáziumban jár.

Tetszik nekem a dolog és rögtön elhatározom magamban, hogy kibérelem. Nagyon jó lesz remete-laknak, hol a világ dolgai felett, a szülőfalu és a magam bajai felett töprengjek és írjak.

— S mennyibe kerülne? — kérdelem.

— Nem kell pénz érte — mondja Véri.

Ingyen nem akarom elfogadni s nagy nehezen havi száz lejre csavarom fel a házért. Mingyárt be is rendezzük a lakosztályt: az öcsém felesége ágynevet ad, Anna nővérem íróasztalnak egy mosdóasztalt, az egyik ökom-kályhát, a másik mosdótálat, a harmadik kancsót.

Néhány óra alatt úgy férjhez adnak, mintha hét esztendeje volnék már menyasszony.

Estére kiderül az idő és a csillagok elsokasodnak az égen. Az ablakon keresztül bésüt

a holdvilág és hullámszik felettem s szinte csobog, ahogy elgondolkozva fekszem az ágyban.

Különös káprázat fog el és úgy tetszik, mintha nászéjszakámat tölténém a székely nép szellemével.

*

Hamar híre fut a faluban, hogy hazajöttem. Már azt is tudják, hogy hol vertem szállást, mit ettem, kivel mit beszélgettem. Ugy sejtik, hogy pénzem is van, ámbar abban nem egészen bizonyosak, főleg a „pályám” miatt, amelyet magmnak választottam. Nehezen fogják fel ugyanis, hogy ki fizeti meg és honnét fizetik meg valakinek azt, hogy történeteket talál ki a maga esztől. Inkább attól féltenek, hogy a sok gondolkodásban megbolondulok és mégis szegényen fogok meghalni.

Félelmetesen jó a szimatjuk.

Olyan ember az ő szemükben a magamfajta, aki hátha mindent tud. Ezt gondolhatta rólam Simó bácsi is, egy értelmes öreg gazda, kinek bábaasszony a felesége.

Ami igaz is...

A marosvásárhelyi rendőrfőnök rémhírnek tartja a nagyváradi 174 magyar tisztviselő elbocsátását

Nagyvárad, augusztus 1

A nagyváradi rendőrség telefonja élesen berregett kedden délelőtt. Interurbán.

— Halló... itt a marosvásárhelyi rendőrkvesztor beszél... Igaz-e, hogy százhetvennégy magyar városi tisztviselőt és alkalmazottat elbocsátottak Nagyváradon?...

— Tessék a városhoz fordulni!...

*

Kérdés, mint fent. Hang a városnál:

— Igaz. Ugy van. Százhetvennégyet elbocsátottunk. De miért kérde kvesztor ur?

A drót tulsó végén Marosvásárhelyt:

— Mert a Maros című lap megírta ezt a hírt és rémhírtjesztésért eljárásit indítottam a lap ellen...

*

Ha nem lenne olyan mélységesen szomorú és megdöbbentő a „váradi 174” sorsa, hangos

nevetésre lehetne fakadni.

A marosvásárhelyi rendőrkvesztor, felelős állásban lévő román hivatalnok, nem tudja elhinni, nem tudta feltételezni, hogy igaz lehet a százhetvennégyvel történt szörnyűség. Azt hitte, hogy csak a kisebbségi újságíró „találta ki”...

A kisebbségi újságíró agyalta ki, hogy lázítson vele. Mert ez a hír, a rendőri vélemény szerint, alkalmas a lázításra. Legalább is a kezdek ökölboszorítására. A rendőrkvesztor szerint a kisebbségi egzisztenciák nagyváradi tömegmészárlásának híre csak — rémhír lehet...

A rendőrkvesztor nem akarta elhinni, hogy igaz lehet...

A rendőrkvesztornak igaza van: Rémhír ez csakugyan. Rémes hír.

Eljárást is kellene indítani, de persze nem az ellen, aki megírta, hanem, aki okozta.

Barátky, a híres magyar foltballista felcsapott román nemzetvédőnek és csúnyán tullótt a célon

Nagyvárad, augusztus 1.

Tévedés azt hinni, hogy a vasárnapi NAC-Crisana mérkőzés a bíró kettős fiútyjelével végetért...

Nem. Ez a meccs — minden futballszabálytól eltérően — nem kétszer negyvenöt percig tart. Ez a mérkőzés az ügyészségen folytatódik, ahol

a Crisana-játékosok feljelentették a NAC csapatának több tagját, hogy meccs után nemzetellenes kijelentéseket tettek.

A Crisanának természetesen elsősorban az fáj, hogy a NAC „nem szégyelt” ki-egyenlíteni és győzni. A pályán verést kapott a Crisana és nyomban veréssel akart fizetni.

A Crisana-játékosok meccs után rárohantak a NAC-istákra és parázs verekedést rögtönöztek. Szó szerint úgy, mintha legalábbis külvárosi „barátságos találkozó” lett volna...

A főverekedők között volt Barátky, a Crisana magyar játékos is és éppen ő vádaskodik most a leghangosabban a NAC-játékosok ellen.

A NAC-játékosok a leghatározottabban visszautasítják az állítás, rosszindulatú vádat...

A feljelentők között, — akik azt állítják, hogy az államellenes szavakat hal-

lották — első helyen Barátky neve szerepel!

Ugyanaz a Barátky, aki alig egy éve még a magyar válogatott csapat meggy piros, cimeres dresszéjében rugta a labdát...

Most felcsapott honmentőnek. Igaz, hogy Barátky leendő apósa a nagyváradi sziguranca főnöke... De azért mégis értelmetlen és elítélendő tulbuzgóság a pályán kapott vereségért éppen Barátkynak és társainak az ügyészségre szaladgálni...

Kovács Béla szalontai polgármester bábjait irigyelte meg a kitűnő gólkirály. Azt hisszük, hogy minden labdatechnikája ellenére, ezuttal csúnyán tullótt a célon.

A belügyminisztérium irányítja a cenzurát

Bukarest, augusztus 1.

Miután Mavrodi miniszterelnökségi al-miniszter, akinek hatáskörébe a cenzura-hivatal tartozott, vasárnap pihenőszabadságra ment, a cenzura irányítását hét-főtől kezdve a belügyminisztérium vette át. Hogy a cenzura-hivatal ezzel végleg a belügyminisztérium hatáskörébe került-e, arra nézve még nincs intézkedés.

HIREK

M. HEGYI ILONA (Budapest):

Játék a kenyérrel

— Maga mit morog? — kérdeztem egy tanártól, aki kirándulásunk közben kicsit hátrább maradt és mialatt a kövekre szegte szemét, szorgalmasan és érthetetlenül mondogatott valamit.

— Nyelvizsgára tanulok, — felelte és nagyokat szuszogott, mert ötvenegy éves volt és már nem bírta a kirándulásokat és a nyelvizsgákat.

Akkor nem szóltam egy darabig. Később egy hölgynek, aki mellettem haladt el, azt mondtam:

— Így van az, mikor az állam úgy tesz, mint a rossz orvos: a tünetet kezeli. Egy sebet lát, azt mossa, kötözi s istentudja mi mindent csinál vele és nem vizsgálja meg vért a betegnek. Mert van úgy, hogy az alapbetegséget kell kezelni, attól aztán elmúlnak a tünetek is.

— Nem értem — mondta a hölgy — mi köze van a vérbajnak a tanárok vizsgáztatásához. Különbözik igazán sajnálom őket a vizsga miatt, de én nem politizálok, én nem értek az ilyesmikhez.

— Én se politizálok, de nem is kell ide politikai előtanulmány. Olyan egyszerű az egész. Tegyük fel, hogy van két éhes gyerek. Maga elhatározza, hogy segít ezen ne legyenek éhezők maga körül. Másnapról kezdve valóban enni ad nekik, de úgy, hogy két másiktól elveszi a kenyeret és emezeknek adja.

Ezt csinálják Hitlerék nagyban. Munkanélküliség? Megszüntették! Elveszik ezer és ezer embernek a munkáját, mert zsidó, mert nem egészen árja, mert nem igazolhatta a dédmamáját, mert politikai meggyőződése nem fedi százszázalékban az uralmon levő pártot, mert... mert... Azután ugyanannyi Heil, Hitler! kiáltónak átadják a helyét. A többiek nem számítanak, a statisztikából kigumizzzák őket és a munkanélküliség ilyenformán csökken Németországban.

A nyomorúság azonban marad. Most tegyük fel, hogy román vagyok. Na jó, érzésem azt követeli, hogy a román tanítók, tanárok állásban legyenek. Hogy segíthetek ezen? Hogy elneszem néhány száz kisebbségi kenyeret és átadom az enyémekeknek? Mondjuk, hogy „magasabb” nemzeti érdekekből így kell tenni és erre igen alkalmasak a nyelvizsgák. Csak hogy egy kérdés még fennmarad: segítettem-e ezzel az enyémekek? Legálább rajtuk segítettem? Dehogy! Hiszen román tanító, ha jól tudom, hétézer van állás nélkül. Igen.

De van egy másik számítás is. Egy olyan számítás, amely szerint, ha minden iskolaköteles gyermek, ha járna iskolába, ha lenne annyi iskola és osztály ennyi gyerek részére, ha fatuhelyen nem egy tanítóra bízának egyetlen teremben hét osztályt, ha egy tanérőre nem jutna több negyvenöt növendéknél, akkor bizony egyik napról a másikra hirtelen huszonegyezer új tanérőre lenne szüksége Romániának.

De akkor valahol másutt van a baj. Nem egészen abban, hogy ez a néhány magyar tanító és tanár még kávéit ihatik reggelire Nem ott.

Mert nem külön probléma a tanító-probléma. A gazdasági helyzet függvénye csak úgy, mint minden egyéb.

Ott kell keresni a hibát! Azon kell javítani.

Nem az a cél, hogy kivesszük egyik ember szájából a falatot és a másikéba tesszük, hanem, hogy mindenki egyformán kenyérhez jusson, még akkor is, ha az illető véletlenül — magyar.

— EME vándorgyűlés és orvoskongresszus Brassóban. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület ezévi, Brassóban megtartandó vándorgyűlése és az ezzel kapcsolatos orvoskongresszus előkészületei úgy Kolozsvárt, a központban, mint Brassóban, lázasan folynak. Minden valószínűség szerint igen sokan gyűlnek össze az ódon Brassóban, hogy résztvegyenek a nívós előadásokon és a gyűlések után megtartandó kirándulásokon. A program, melyet már mi is közöltünk, a brassói rendezőséghez beérkezett jelentés szerint kibővült, mert az orvoskongresszussal kapcsolatosan egészségügyi ka-

állítást is rendeznek a Schmidt Béla dr. (Marosvásárhely) egészségügyi plakátgyűjteményének felhasználásával, továbbá gyógyszer-, könyv- és műszerkiállítás is lesz. Az orvoskongresszus már aug. 25-én megkezdődik. A kiegészített program szerint 26-án reggel 8 órakor a Capitol-mozgóban Huzella Tivadar dr., a nemzetközi sejtbiológiai társaság elnöke filmbemutatóval előadást tart. A brassói rendezőség újlag felkéri a vándorgyűlést és orvoskongresszust Brassóba jövő vendégeit, szíveskedjenek az elszállásolási zottság elnökénél, Joó Győző bankigazgatónál (Brassó, Károly király-utca 59 sz., Brassói Népbank épület) legkésőbb augusztus 15-ig jelentkezni, közölve az életkort, a foglalkozást, az esetleges kívánságokat, az érkezés idejét és azt, hogy jön-e valaki az illetővel és ha igen, ki. Kéri a rendezőség, hogy az orvoskongresszus korábban érkező tagjai külön jelentse be érkezésük időpontját, hogy fogadtatásukról és elszállásolásukról megfelelően lehessen gondoskodni.

— Házkutatás a brassói hitleristák klubjában. A brassói hitlerista szászok július 28-án a Weiss Mihály-utca 16 szám alatti helyiségben klubot létesítettek. Az ügyesség kedden a hitleristák klubhelyiségében házkutatást tartott. A házkutatást, a rendőrség segédletével Jonescu ügyész és Voinea Petre vizsgálóbíró vezette. Az ügyesség még nem adott felvilágosítást a házkutatás eredményéről.

— Csónakázás tömeghalállal. Milánóból jelentik: Galliate közelében husz tagból álló kiránduló társaság motorosbárkán át akart kelni a Tessino folyón. A folyó a közeledő vihar miatt erősen hullámzott. A kirándulók mindegyikét megkísérelték az átkelést. A folyó közepé táján, a hatalmas hullámok a bárkába csaptak és a könnyű járművet felborították. Nyolcan a bárka alá kerültek és megfulladtak. A többiek életét sikerült megmenteni.

ABLAK

Az ideggyógyintézetben, ahol ártalmatlan örülteket ápolnak, az egyik beteg a kertbe ment sétálni.

Elérkezett a gyümölcsös és zöldséges kertbe, ahol a kertész éppen az eperágyakkal foglalatzkodott.

— Mit csinál itt? — kérdezte a bolond.

— Az eperágyakat gondozom, — felelte a kertész.

— Mi ez, amit az eperre hint?

— Trágya.

A beteg elgondolkozik, aztán így szól:

— Én cukrot szoktam rászórni, de lehet, hogy csak azért, mert bolond vagyok.

FRANCOIS COTY

ismert francia parfümgyáros, akinek kalandjaitól nem egyszer visszhangzott a politika és a sajtó, 60 éves korában tüdőgyulladásban meghalt.

— Halál a sorompónál. Bukarestből jelentik: Kedden hajnalban Bukarest határában, a Fundeni sorompónál, egy teljes sebességgel átrohanó tehervonat elütött egy zöldséggel megrakott lovas társzekeret, amelyen Drăgoiu Missu 32 éves gazda és Stancov Petru kocsis ült. A vonat kerekéi halálra szorították Stancov Petrut és alaktalan roncsra lapították szét a két lovat. Drăgoiu Missut haldokolva szállították kórházba. A nyomozás megállapította, hogy a halálos szerencsétlenséget az okozta, hogy a pályáról nem engedte le a sorompót akkor, amikor a tehervonat áthaladt. A gondatlan pályáról letartóztatták.

TECHNIKA

— Papa, — szalad be az istállóból a falun nyaraló gyerek, — miért van a disznónak az orra helyén konnektor?

— Nő a Gyilkostó idegenforgalma. Tudósítónk jelenti: Örömmel közöljük, hogy a Gyilkos-tónál nem remél idegenforgalom keletkezett. Örömmel, mert első voltunk azok között, akik a Gyilkos-tóra felhívtuk a nagyközönség figyelmét és sürgettük a gyönyörű vidék fejlesztését. Jóllesem állapítjuk meg tehát, hogy a farsztó munka és célszerű propaganda nem tévesztett célt. A tó idegenforgalmi irodájának kimutatása szerint az előszobában rengeteg átfutó vendég és turistán kívül 350 gépkocsi fordult meg ott, és 550 hálódvendő volt a gyilkostói túrlételepnek. Jelenleg Reményi József klevelandi egyetemi tanár feleségével, dr. Bertalan István, a budapesti kereskedelmi és iparkamara főtitkára, dr. Kovács László, az Erdélyi Helikon főszerkesztője, Tamási Aroné, Bleyer Pál, a Fox Film igazgatója és mások üdülnek a Gyilkos-tónál. Egyetlen elszomorító körülmény az, hogy sem a vármegye, sem a város nem gondoskodik kellően a tóhoz vezető ut karbantartásáról. Pedig ilyenkor mindkét közigazgatási faktornak tudnia, hogy közigazgatási szempontból

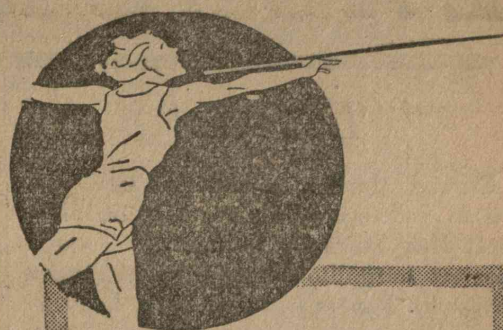
is, elsőrangú érdek ezt a fontos közlekedési vonalat teljesen kifogástalan állapotban tartani. Reméljük, hogy a lehető legrövidebb idő alatt, ha másképpen nem, a közhangulat nyomására, rendbeszedik az utat.

— Marcu tordai rendőrkapitány szabdalában. Tordáról jelentik: Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy a tordai ügyesség elutasította dr. Marcu Viktor tordai rendőrfőkapitány helyettes szabdalábra helyezése iránti kérelmét. Nevezett a kolozsvári táblához fellebbezte meg az elutasítást és a tábla el is rendelte a szabdalábrahelyezést.

— Az ügyességen ülnek Gyergyószentmiklós szarkái. Tudósítónk jelenti: Gyergyószentmiklós területén és környékén az utóbbi időben egymást érték a különböző betörések és lopások. Olyan eset is előfordult, hogy a tulajdonos távollétében az egész lakást a szó szoros értelmében kifosztották. Hosszas nyomozás után sikerült a rendőrségnek kézrekeríteni a feltűnő „jóeredménnyel” dolgozó szarkákat. Súlyos gyanúok alapján letartóztatták Leopold Kálmán Istváné, Leopold János Istváné, Lukács István és Márton, Köllő Dénes Félixé és Pál Dénes Istváné legényeket, akik a bizonyítékok súlya alatt beismerték, hogy közkereseti alapon fosztogatták és lopták a város lakóit. A loptott holmikat Antal Istvánnak adták el. A vallomások nyomán orgazdaság címén Antalt is őrizetbe vették. A diszes társaság tagjait csendőrszörrel-csendőrszörre kísérve toloncolták a csikszeredai ügyességre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték őket.

— Orvosi hír. Dr. Bálint Sándor, a berlini egyetemi gyermekklinika volt tud. tanársegéde, a brassói állami poliklinika gyermekosztályának vezetője, gyermekorvosi gyakorlatát Str. Voivodul Mihai (Kolostor-utca) 26. szám alatt megkezdte. Rendel 4-6-ig. Telefon 477.

— Egy csókvasár bonyodalmai. Londonból írják: Warwickben most tartották meg a szokásos nyári karnevált, amelynek tiszta jóvedelmét a helybeli kórház és más közjóléti intézmények javára fordítják. Az idén több pénzre volt szükség, mint az előző években és ezért egészen új, hatásos attrakcióról kellett gondoskodni. Az attrakció az volt, hogy a közreműködő csinos urileányok bármelyikét egy shilling ellenében egyszer meg lehetett csókolni. Nagy táblák figyelmeztették a csókvasárló urakat, hogy csak röpké, pillanatokig kaphatók és szigorúan tilos belefeledkezni a csókba. A csókvasár kisasszonyok nagy forgalmat bonyolítottak le. A rekordot az a leány érte el, aki egy percen belül tizszer tartotta arcocskáját csókra. A csókvasárlók közül csak egy férfi vett a nagy táblán közhírré tett szabály ellen: egy hatvan éves, őszhajú, piros arcú és csillogó szemű földbirtokos. Stopperórával lemérték, hogy husz másodpercig csókolt a fiatalos hévvel az egyik csinos leányt, aki tehetetlenül vergődött karjaiban. Kivételesen nem tört ki botrány, már csak azért sem, mert a földbirtokos tárcájába nyúlt és két fontot adományozott a jótékony célra. Még lelkes hurrát is kapott.

Az izületekben

meghülésnél könnyen halmozódnak fel mérgező anyagok és salaklerakódások, amelyek reumatikus fájdalmakat okoznak! 1-2 ASPIRIN-tabletta azonnal szabályozza a vérkeringést és kimossa a káros, mérgező anyagokat! Elmultak a fájdalmak és ezt az ASPIRIN-nek köszönhetjük! Megkönnyebbültünk és ezt ennek a kicsiny de nagyhatású tablettnak köszönhetjük!

ASPIRIN

csakis a Bayer-korsettel valódi!

★ Akik életükért harcoltak. Paul de Kruif már 26 éves korában a michigani egyetem bakteriológiai tanszékének rendkívüli tanára volt. Ugy ottani, mint Rockefeller intézetbeli munkássága olyan eredményesnek mutatkozott, hogy neve csakhamar a legszélesebb tudományos körökben is közismertté lett. Könyveiben azonnal szembetűnik az a szinte szenvedélyes vágy, hogy kivége részét az élet halálos ellenségeivel folytatott ádáz harcban, mégpedig oly módon, hogy a nagy orvosi felfedezések lönyegét és történetét az egész világgal megismertesse. Elragadó természetességgel, történet-híven és mégis szárnyaló fantáziával mondja el a modern kutatók életétörténetét, akik egész nemzedékek jövőjévé válnak, amikor ideális célokért, minden anyagiasságtól mentesen, járványokkal, éhséggel és halállal csatáznak, a tévedések rettentő győtrődésén emberfeletti hittel és bátorsággal vágják keresztül magukat. A remekül kiállított hatalmas kötet 350 oldalon díszkötésben 180 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

— Aranyérnél és az ezzel járó beldugulás, végbélbepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadás, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosi az igen enyhe hatású Ferenc József vizet gyakran mindennapi használatra, reggel és este egy-egy fél pohárral mennyiségben rendelik.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint lényegtelen hőváltozás mellett, főleg nyugaton és északon kisebb esőzések és átvonuló zivatarok várhatók.

★ Az 1934. évi lipcei őszi mintavásár látogatónak figyelembe. Az 1934. évi augusztus hó 26-ikán kezdődő őszi mintavásár látogatására szükséges utazási okmányok, mint vásári igazolvány, stb., Erdély részére csakis az Erdélyi Német Kereskedelmi Grémiumok Szövetségénél, mint a lipcei mintavásárak erdélyi-részi tiszteletbeli képviselőjénél, Brassó—Brasov, Alsó Villa-utca 1. szám, valamint a kerületi képviselőknél, Höhr Emil bankigazgatónál, Kolozsvár—Cluj, Calea Victoriei 3. és a Nagyszebeni Német Kereskedelmi Grémiumnál, Nagyszeben—Sibiu, Str. Regina Maria 11. sz. szerezhetők be. Ugyanott kaphatók továbbá mindenféle erre vonatkozó felvilágosítások is. Az utazási kedvezmények a német határig és vissza átlagosan 25 százalékot tesznek ki. A vizumok díjmentesek az 50 százalékra redukált magyar vizum, valamint a cseh vizumért fizetendő 35 lej és a lengyel vizumért fizetendő 90 lej kivételével. Németországban a vasúti kedvezmény 60 százalékot tesz ki. Azonkívül minden látogatónak jogában áll Németországban még bármennyi utazást tenni, ugyanazon vasúti kedvezménnyel. A tiszteletbeli képviselőnél részletes prospektus áll a látogatók rendelkezésére, melynek teljes tartalma a Siebenbürgische Handelszeitung 15-iki számában folyó év augusztus hó 10-én fog közölni.

K Ö Z G A Z D A S Á G

100%-OS

importállalmat
kér a gyáripár

a különféle halakra, bórdiszműárakra, élővirágra és déligyümölcsökre
Mit tartalmaz az UGIR memoranduma a kontingentált áruk
behozatalának további csökkentésére vonatkozólag?

Bukarest, augusztus 1.

Abban a memorandumban, amelyet az UGIR a behozatal új szabályozásáról a kormány elé terjesztett, a gyáripárosok szövetsége — mint megint — az egész kérdést a devizaellátás szempontjából állítja be és négy olyan javaslatot tartalmaz, amely a mutatózó 2 milliárdos devizahiányt pótolni tudná. Az első intézkedés a gyáripár szerint az iparcikkek és egyéb áruk exportjának fokozása lenne, megfelelő prémiumok révén, ami az UGIR kalkulációi szerint 800 millió devizasaportat jelenthetne. A második intézkedés, amit a gyáripárosok javasolnak, az volna, hogy a kormány állítsa le teljesen a nélkülözhetőt, bár az országban nem termelt áruk, valamint a luxuscikkek behozatalát, egyben lényegesen csökkentse a belföldön termelt áruk egy részének az importját. A behozatalnak ilyen módon való redukálásával újabb 820 milliónyi devizát takarítana meg az állam. Erre vonatkozólag az UGIR memoranduma konkrét előterjesztést tesz.

Teljesen beszűntetni kívánja a gyáripari szövetség a következő áruk importját:

Különféle halak (46—53. vámtétel) 3,676.000 lej értékben, szardella (57. vámtétel) 1,722.000 lej értékben, halikra (70. vámtétel) 5,454.000 lej értékben, bórdiszműárak (119. vámtétel) 3 millió 239.000 lej, élővirág (358. vámtétel) 7 millió 518.000 lej, banán és mindenféle déligyümölcs (400. vámtétel) 1,782.000 lej, amerikai mogoró (403. vámtétel) 5,577.000 lej, füge (407. vámtétel) 7,333.000 lej értékben, datolya (408. vámtétel) 3,186.000 lej, összesen 38,987.000 lej értékben.

Felére kívánja csökkenteni a gyáripár a következő cikkek behozatalát:

Szőrmés állatbőrök, szőrmedarabok és kész szőrmék (75—83. vámtétel) 52 millió 45.000 lej, borkesztyű (120. vámtétel) 2,383.000 lej, gyapjuszövetek (152—156. vámtétel) 20 millió 959.000 lej, mindenféle trikótásaru gyapjúból (170. vámtétel) 6,014.000 lej, mogoró (395. vámtétel) 4,333.000 lej, mandula (404. vámtétel) 3,590.000 lej, mazsola (406. vámtétel) 4,091.000 lej, őrölt paprika (420. vámtétel) 2,012.000 lej, kender- és lenvászon (471—477. vámtétel) 5,846.000 lej, jutaszálak, csak amikben áru érkezett (485. vámtétel) 9 millió 58.000 lej, jutaszönyegek (486. vámtétel) 3,260.000 lej, üvegáru (980—981. vámtétel) 8,154.000 lej, öntöttvascikkek, egészségügyi berendezések (1089. vámtétel) 5 millió 776.000 lej, központi fűtőberendezéshez szükséges kazánok, kályhák és radiátorok (1093—1094. vámtétel) 11,980.000 lej, vaslemezről készült háztartási cikkek (1144. vámtétel) 3,631.000 lej, lámpák, lámpások (1148—1149. vámtétel) 3,102.000 lej, brossok, karkötők, gyűrűk, stb. (1165—1166. vámtétel) 7 millió 91.000 lej, kés és villa (1167. vámtétel) 3 millió 543.000 lej, malomgépek (1229. vámtétel) 2,178.000 lej, evőeszközök fehéréből (1400. vámtétel) 4,508.000 lej, csapok, szelepek, stb. (1424. vámtétel) 11,220.000 lej, ólomminium (1770. vámtétel) 2,339.000 lej. A redukción következőkben a behozatal összesen tehát 178,113.000 lej csökkenne évenként.

A következő árukat 75 százalékkal akarják csökkenteni a gyáripárosok, illetve az 1933-ban behozott mennyiség 25 százalékat javasolják engedélyezni:

Száraz bagolyborsó (289. vámtétel) 3,569.000 lej, meg nem munkált ólom (1326. vámtétel) 3 millió 472.000 lej, cinkfehér (1768. vámtétel) 6,088.000 lej értékben.

A különféle heringek importját 65 százalékkal kívánják csökkenteni a gyárosok, vagyis az 1933. évi 43,420.000 lejről 15,197.000 leire és hogy a megmaradó 35 százalékat csak azoknak a hálkonzervgyáraknak adják oda, amelyeknek 1932-ben már bejegyzett cégük volt.

Negyvenszázalékos importcsökkentést javasol az UGIR a következő áruknál:

Hálkonzervek (72—73. vámtétel) 8,563.000 lej, megtakarítással, valódi exotikus bórök (93. vámtétel) 5,225.000 lej, mindenféle butorbőr, stb. (100. vámtétel) 3,168.000 lej, pamutszövetek (518—527. vámtétel) 256,139.000 lej, organdi és kanavász (528. vámtétel) 2,472.000 lej, plüss és bársony (531—532. vámtétel) 16 millió 84.000 lej, kötött pamutkesztyűk (543—544. vámtétel) 5,377.000 lej, csomagolópapíros (740—742. vámtétel) 6,097.000 lej, összesen tehát 303 millió 125.000 lej.

A következő áruk behozatalát 30 százalékkal kívánják csökkenteni a gyárosok:

Lakkbőrök (97—98. vámtétel) 7,240.000 lej, mindenféle kesztyűbőr (99. vámtétel) 805.000 lej, hántolt rizs (287. c. vámtétel) 2,732.000 lej, olajbogyó (425. vámtétel) 16,080.000 lej, linoleum és ponyva (578—580. vámtétel) 9 millió 339.000 lej, fazonált pamut-, gyapju-, len- és kenderszövetek (586—592. vámtétel) 22 millió 628.000 lej, gallér és mandzsetta (609. vámtétel) 1,519.000 lej, porcellánárak (941—943. vámtétel) 8,753.000 lej, záruk, reteszek, vassalások (1181. vámtétel) 2,795.000 lej, lakatok és kulcsok (1182. vámtétel) 4,173.000 lej, vagyis összesen 76 millió 64.000 lej.

Husz százalékkal akarják csökkenteni a gyárosok a következő cikkek behozatalát az 1933. évi import értékével szemben:

Cserzett bőrök, amelyek plüss és bársonyt utánoznak (91. vámtétel) 1,186.000 lej, sevró és sevréttbőrök (93. vámtétel) 5,064.000 lej, gyapjufonalak, kicsinybeni eladásra kikészítve (146. vámtétel) 3,638.000 lej, préselt vagy kőnesített halzsírok (275. vámtétel) 945.000 lej, háj és egyéb állati zsíradék (278. vámtétel) 743 ezer lej, olivolaj (332. vámtétel) 5,013.000 lej, citrom (396. vámtétel) 9,042.000 lej, narancs (397. vámtétel) 11,853.000 lej, fekete-bors (416. vámtétel) 2,678.000 lej, tea (427. vámtétel) 6,120.000 lej, kávé (428. vámtétel) 26,384.000 lej, pamutecérna (516—517. vámtétel) 45,509.000 lej, pamutszalagok (568—570.

vámtétel) 1,711.000 lej, parafadugó (702. vámtétel) 2,978.000 lej, fényérzékeny papír és kartonlemez (766. vámtétel) 3,233.000 lej, gumiszövetek és szalagok (819. vámtétel) 2 millió 017.000 lej, gumival bevont mindenféle szövet (820. vámtétel) 5,522.000 lej, gumiláb-beli (831. vámtétel) 24,390.000 lej, fajanszárak (914—938. vámtétel) 11,506.000 lej, fényképlemezek (996. vámtétel) 4,460.000 lej, öntött vascsövek (1077. vámtétel) 1,060.000 lej, csapok, szelepek, kádák, stb. (1103—1104. vámtétel) 7,654.000 lej, villamos kábelek és fémhuzalok szigetelve (1275. a. vámtétel) 5 millió 458.000 lej, összesen 188,646.000 lej.

Az összes itt felsorolt cikkek 1933. évi behozatala 2 milliárd 474,556.000 lej volt, amelyet a gyáripár az importkvóták leszállításával 647,769.000 leire akar csökkenteni.

Javaslatának további részében az UGIR azt kéri a kormánytól, hogy egy csomó cikkre terjedje ki a kontingentálási rendszert, ami által újabb 122,534.000 lejes devizamegtakarítást lehetne szerinte elérni, de ugyanakkor a gyáripari szövetség azt is kívánja, hogy néhány nyersanyagot vegyenek ki a kontingentálás alól. A gyáriparnak ezen követelésével egy következő cikkben fogunk foglalkozni, majd ismertetni fogjuk a kereskedelem álláspontját is ebben a nagyfotosságu kérdésben.

Bányai Ernő

Százezer lej keresi az elnevezését

A cukorgyár pere a kétes minősítésű letét miatt

Temesvár, augusztus 1

Kereskedelmi és jogi szempontból egyaránt érdekes ügy vár eldöntésre a temesvári táblánál. A per már megjárta az összes fórumokat és a Semmitőszék határozata alapján újra letárgyalják.

Az aradi cukorgyár még 1927-ben nagymennyiségű melaszt adott el Blau Dávid nagyváradi kereskedőnek, aki a megállapodás szerint 100 ezer lej előre lefizetett azzal a feltétellel, hogy azt az utolsó szállítmánynál számolják el. Az árut részszállításokban 1928 május 1-ig kellett átvenni. Blau rendben át is vette és ki is fizette a lekötött mennyiség javarészét, 300 ezer lej értékű melasz átvételével azonban adós maradt. Nem diszponált a szállítással, mire a cukorgyár, a határidő letele után, szabadkézből másnak adta el, a 100 ezer lej pedig kárpótálással megtartotta.

Blau időközben átengedte követelését övegy Popper Jakabnak aradi lakosra, aki először követelést támasztott, majd pert indított a 100 ezer lej visszafizetéséért. A jogi érvelés az volt, hogy a gyár szabadkézből adta el az átvett árut, ezzel elállt az üzlet, és így a felvett előleg visszajár. Ami a fő, a gyár elmulasztotta azt a jogi formasságot, hogy a visszamaradt árut közjegyzői árverés útján értékesítse a gyár azzal felelt, hogy a pénznek foglaló jellege volt s mivel a vevő nem tartotta be kötelezettségét, a foglaló az így előállt kár fedezésére természetesen elveszett.

Az aradi törvényszék elfogadta az érvelést és elutasította a keresetet. Fellebbezés folytán a temesvári táblához került az ügy, amely kimondta, hogy a pénznek garancia jellege volt s a gyárnak joga volt belőle kárpótolni magát veszteségeiért. Az átvett árut a gyár olcsóbb árfolyamon volt kénytelen eladni, de a veszteség nem tett ki teljes 100 ezer lej. Végeredményben 12.500 lej visszafizetésére kötelezte a gyárat.

Az ítélet a felperesnek kevés volt, az alpe-

resnek sok. Fellebbezett a cukorgyár, de fellebbezett Popper is, akinek jogi képviselője, Weisz Artur dr. első sorban azt emelte ki, hogy a vitás árut nem közjegyzői árverésen adták el, mint ilyen esetekben kell. A Semmitőszék a cukorgyár fellebbezését elutasította, helyt adott viszont a felperes kérelmének és elrendelte, hogy a temesvári tábla újból tárgyalja le az ügyet. Állapítsa meg végre, hogy az omínózus 100 ezer lej előleg, foglaló vagy garancia volt. Ennek megállapítására elrendelték az ízletet kötő Blau Dávid kihallgatását, amit október negyedikére tűztek ki.

Kereskedői és jogi körökben érdeklődéssel várják a hajszálfinom jogi megkülönböztetésekben muló és elvi jelentőséggel is bíró per eldöntését.

Áru és pénzpiac

CSIKÁGO

NYITÁS

Buza: július 97 és ötnyolcad, szeptember 99 és egynegyed, december 101, május 103 és egy-negyed.

Zab: júliusra nincs jegyzés, szeptember 44 és ötnyolcad, december 45 és ötnyolcad.

ZARLAT

Kukorica nagyon erős irányzat: július 66.50, szeptember 68.37, december 71.37.

Zab erős irányzat: július 45.25, szeptember 45.75, december 46.87.

Rozs erős irányzat: július 73.37, szeptember 73.87, december 75.50.

WINNIPEG

NYITÁS

Buza: júliusra nincs jegyzés, október 86 és háromnegyed, december 87 és háromnegyed, május 91 és háromnegyed.

ZARLAT

Buza erős irányzat: július 86, október 87.37. Árpa: július 49.12, október 49.87, december 49.87.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Mi újság a lapiacon?

Brassó, augusztus 1.

A belföldi fűrészáru-árak meglehetősen szlárd irányzatot mutatnak, miután a feldolgozó gőmbfakészlet kevés. A fűrészfűrészárak 110—120 lej között váltakoznak, míg a fűrészfűrészárak a Maros mentén 220—230 lej között mozog. Ennek tulajdonítható, hogy a középfa-termelők között már hosszabb idő óta kartellárgyalások folynak. A tárgyalások célja az, hogy ezek a termelők ne dobják piacra a fájukat olyan árban, amelyből aligha fognak tudni új gőmbfát beszerezni feldolgozásra.

Készáruban most vannak kialakulóban az árak az őszi szezonra. A fa-termelő cégek bukaresti vezetői a napokban értekezletet tartanak, amelyen az új árakat fogják megállapítani.

Exportvázonylatban a helyzet az, hogy a Magyarországra szóló román kontingens, vagyis a második 2000 vagonos tétel kimerült, sőt kiszállították a magyarok bevételi kvótáját is, mert mindenki igyekezett június 30-ig lebonyolítani a köteleit, nehogy a szállítmányok a Magyarországon július elsején életbeléptetett magas fázisadó alá essenek. Most már csak az elkésett szállítások vannak folyamatban. Van még egy körülbelül 600 vagonos töredék-kontingens Magyarországra felé, amelyet valószínűleg augusztus közepén fognak a cégek között felosztani.

A keményfapiacra a helyzet lanya és tizlettelen. Kereslet ugyszólván alig van. Árak a következők: asztalosárunk valódi tölgyfárunk 600 lej, gyengébb minőség 500 lej, tölgybulla 2200—2500 lej, széleztelen tölgyanyag 2000—2200 lej, párisi áru 2200—2800 minőség és szortiment szerint, gőzölt bükk I. osztályu 1300—1400, ugyanaz II. osztályu 1100—1200, ugyanaz III. osztályu 850—900, rövidáru 1000 lej köbméterenként ab feladóállomás. Exportra erősebb minőségek mellett az árak mintegy 10 százalékkal magasabbak. Egyetlen cikkben haladja meg a kereslet a kínálatot: parketta-friezben, amelynek ára prima áruért 1200—1800 lej köbméterenként ab feladóállomás.

A francia kliringet

hir szerint ma, vagy holnap életbeléptetik. Román gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják ennek a magánfelvételi egyezménynek a rendelkezéseit. Alkítólág arról van szó, hogy a Romániából kivitt áruk ellenértékét a vevők deponálni fogják a Banque de Francenál és az így befolyó összegek 50 százalékát az ottani román ártartozások fizetésére, 40 százalékát pedig a román állami tartozások transzferálására fordítják. Tekintettel arra, hogy Románia külkereskedelmi mérlege meglehetősen aktív Franciaországgal szemben, bukaresti gazdasági körökben a két ország közötti üzleti forgalom megélénkülését remélik az új egyezménytől, annál is inkább, miután a Banca Nationala az utolsó négy hétben sem iparosnak, sem kereskedőnek nem adott devizaengedélyt franciaországi áru tartozások fizetésére.

Károly Sándor:

»1984«

című fantasztikus regénye,
a B. L. és a Népujság
következő ajándék-regénye.

Nemes Ferenc riportja:

BABY, VAGY AZ ELSŐ SZERELEM...

Filmkockák a kolozsvári VI-ik hadtest hadbíróóságának tárgyalóterméből, ahol romantikus háttérű „kémförténet” perreg...

„Telt ház” előtt zajlik Jakabffy Vilma temesvári táncitanárnő és Stavrescu Eugen nagyváradi tűzérőhadnagy szerelmének végzetes fináléja...

Kolozsvár, augusztus 1.

Kémhistória. Ugynevezett „idegfelesztő film”, amely tágas mozi helyett olyan szűk szobácskában kerül színre, mint a kolozsvári VI. hadtest hadbíróóságának gyufa-skatulya nagyságu tárgyalóterme...

Olyan a hangulat is itt, mint egy gyufa-skatulyában: gyúlékony, lobbanékony! A vádlottak vallomásából nagy, lángoló szerelem története lobog fel, amelyet a júliusi nap ablak-lencséken betűző sugár olyan hőfokra hevitenek, hogy szinte perzseli az amugyis verejtékező hallgatóságot.

Ez is a főmotívum ebben az ügyben: a szerelem. Két ember: egy táncitanárnő és egy főhadnagy intim kapcsolata, kezdettől végig, szerelmes levelektől a csempatéig, amelyek olyan feszélyeztetlenül leregetődnék ki most a nyilvánosság előtt, mintha valamilyen hálószoza szakadozott „spalettáján” kukucskálna be valaki.

A női főszereplő: Jakabffy Vilma, becenevén Baby, 35 éves temesvári táncitanárnő, leplezett idegességgel buvik meg széken a szemek keresztvívében. „Talpig

feketében”, mint ama bizonyos „rabarzsöny” Kiss József versében... Elegáns, arisztokratikus jelenség. Nem olyan megviselt, mint ahogy öthetes vizsgálati fogás után szoktak lenni... Finoman ivelő szemöldöke nem utal a csipesz hiányára, sőt ajkain is friss a ruza... A „stift”-et nyilván nem szedték el tőle, jóllehet az ilyenén szerszámok a nő „fegyverei”...

Partnere: Stavrescu Eugen főhadnagy, a nagyváradi 34-es tűzértől, markáns arcú katonatiszt, magábaroskadtan és egyre gyűlő verejtékespöppekkel a homlokán... Huszonnyolcéves. Kettőjük közül láthatólag ő nyugtalanabb. Arasznyi távolság van székeik között, de még véletlenül se néznek egymásra... Pedig a főhadnagy urnak — amint mondja — Baby volt „első szerelme”!

Volt? Téves a ragozás... A hallgatóság érzi, tudja, hogy ezt az ígét — történetik bármily — még sokáig, talán egy életen át, csak jelen időben lehet mondani... Ez a bűnpör, eredőjét illetőleg, hitvallás a tünező romantika mellett. Minden benne van: szerelem az első pillanatra, válás, el- és összeköltözés, nagy szavak és nagy

ígéret...

A vád azt mondja: kémkedés! Tompa, súlyos szó, mint egy pörölycsapás. „Spionage”, hatásos, szörnyű nemzetközi szó. De — ebben az esetben — nem esekély és enyhítő százalékban, szerelem is...

Kiméletlenebb toll talán ezt a nevet adná Jakabffy Vilmanak: „a temesvári Matia Hari”... Még a foglalkozás is „summa”. „Az” is táncosnő volt...

„Ez” azonban első sorban egy szerelmes, filigrán asszony. Mint ahogy Stavrescu főhadnagy is első, nagy szerelmének gyermekes, naiv cselekedésével, első sorban szerelmes férfi és csak azután „katonai titkok továbbítója”...

Igen...

Egy pillantás előre, a dobogó felé, viszont rádőbbsen az ügy komolyabb oldalára. Zöldposztos asztal körött katonai egyenruhák sorakoznak, ezredesi, őrnagy, kapitányi rangjelzésekkel. A hadbíró. Előttük a déli napfény reflektorainak megvilágításában, hideg, ünnepélyes fényben vibrál az asztalra helyezett, ezüstözött feszület...

bérletben laktak. Az elnök kérdésére elmondja, hogy Stavrescuék nem költek olyan feltűnően, mint ahogy esetlegesen rejtett pénzforrás esetén lehetett volna. Sőt. Nagyon szerényen éltek. Moziba is csak olyan szabadjegyekkel jártak, amelyeket ő szerzett nekik. Ja igaz, strandoltak is olykor. Egyebet nem tud...

*

Miután a hadbíróóság bejelenté, hogy a tárgyalást délután négykor folytatja és kivonul, a tisztekből, artisztekből és más kíváncsikodókból összeverődött közönség is felcibélődik. Egyedül maradunk a teremben: a még el nem vezetett vádlottak, a védők és néhány újságíró. Stavrescu főhadnagy a bátyjával beszélget, aki ugyancsak katonatiszt... „Baby” a korláthoz dől, háromnegyed profilban és elég nyugodtan... Cigarettával kínálják... Gyufát rántok elő és szolgálatkészen életem...

— Köszönöm! — szól az első „slukk” után — ez jól esik!

Látom rajta, hogy valóban halás. Felém is hajol, hogy sugjon valamit...

— Tudom ám, hogy ki jelentett fel! — közli titokzatosan — egy szomszéd...

Még mondana valamit, de egy molett hölgy lép a terembe. A jelek szerint: ismerős...

— Édesem! — kiált fel „Baby” —, hogy meghíztál!

*

Látja, kedves „Baby”, talán ezért mondják, hogy a nők általában kiismerhetetlenek. Mint például maga! Hogy tudnak szeretni! Milyen veszélyes ügyekbe képesek a Férfiért bonyolódni! És sirnak! Aztán mindent feledve, a sorsdöntő percek közepette, a börtön árnyékában, derűs és kellemetlen megjegyzést tudnak barátnőjük megváltozott testsúlyára mondani! Különös az egész, nagyon különös... És tisztelet a kivételnek!...

*

ELHALASZTOTTAK A TÁRGYALAST

A keddi délutáni tárgyalás megnyitása után Georgescu Mircea ügyvéd, Jakabffy Vilma védője kérte a tárgyalás elhalasztását. A táviratilag beidéztet tanuk közül ugyanis többen nem jelentek meg. A hadbíróóság rövid tanácskozás után helyt adott a védelem kérésének és a tárgyalás folytatását augusztus 16-ikára tűzte ki.

Mondjuk el talán Stavrescu főhadnagy szentimentális vallomását? Nem tetszenék! Hiányával van a manapság olyan népszerű „sachlichkeit”-nak! Sem stílusban, sem cselekményben nem különbözik a szokványos Courts-Mahler regényektől. Ha valamit mégis megemlítnék belőle, ugy csak annyit, ami a kémkedésre vonatkozik...

— Vilma felment Budapestre...

— Hangosabban! — szól rá az elnök.

— Igenis! Vilma felment Budapestre, hogy a táncvizsgához pénzt szerezzen. Kétszáz dollárral tért vissza és arra kért, hogy a nála papíron feljegyzett kérdésekre válaszoljak! Tiltakoztam, veszekedtünk, kellett a pénz, végre bemozdtam hasból néhány egészen fiktív adatot! Még nevettem, hogy ilyen „becsapásért” 200 dollárt kaptunk. Később újabb kérdésekre kellett volna felelnem, nagyon leromlottam ideileg... Különösen akkor, amikor egyre-másra jöttek a feljelentéssel fenyegető levelek. Rezes kapitánytól, a kivel Vilma Pesten megismerkedett... Kénytelen voltam vele... De mondom, egészen fiktív adatok...

— Magának — recsen az elnök hangja — a hölgyet fel kellett volna jeleníten!

— Tudom — szól Stavrescu főhadnagy elcsukló hangon —, de mit csináljak, nagyon szerettem!!!

Amire, persze, élénk nozgolódás keletkezik a tárgyalóteremben. A nyalak görsösen előrenyulnak. Minden szem Stavrescu fiúrkézi, aki kimérően hanyatlik vissza székre...

BABY NŐ MARAD ÉS — SIRDOGÁL...

„Baby” veszi át a szót. Franciával és magyarral kevert román nyelven mesél a szerelmükről és a budapesti ut fejleményeiről... Általában azt mondja, hogy „belecsték” és „visszacsináltak” mindent. A pénzt is visszaadták... Aztán jött csak a feljelentés... Éjnek idején gépkocsival vittek el a „divizio”-hoz. Öt héttel ezelőtt...

— Sosem voltam nyugtalan — suttogja — tudtam, hogy Stavrescu csak éppen úgy mondta azokat a dolgokat... Kellett a pénz! Rezes kapitányt Budapesten egy Viski nevű régi ismerősöm mutatta be, mint egy bankárt, aki hajlandó 200 dollárt kölcsönözni. Csak később, amikor a kölcsön feltételeit beszéltem meg vele, derült ki, hogy nem bankár, hanem a magyar kémszolgálat kapitánya... Tudom, hogy maga jóban van egy Stavrescu nevű főhadnaggal — mondotta — tud-

Stavrescuval sokat veszekedtünk eleinte. felhánnya, hogy rémes, amit csinálunk, pedig egészen téves, valótlán adatok voltak... Egy darabig nyugodtak is voltunk! Azután jöttek a fenyegető levelek, a melyek részlegesebb felvilágosítást sürgették... Arra sem kaptak a valóságnak megfelelő választ...!!!

Igy vall „Baby”, aki mondókája közben, nem lehet tudni, hogy az idegfelesztőség miatt, vagy a hatás érdekében, két-

szer is elsimja magát... Apró zsebkendőjét ilyenkor úgy a szájára szorítja, hogy a hangját is alig hallani...

A nő könnyek, ezek a mindenkor könnyen fakadó kis csermelyek, ezuttal nem keltettek különösebb feltűnést... Valahogy várták! Mondhatnám úgy is, hogy a hallgatóság könnyebbült meg, amikor „Baby” sirni kezdett...

Még egy asszony lép a hadbíróóság elé. Stanculescuné. akinél a szerelmesek al-

Olaszország a Habsburg-restauráció sürgős végrehajtása mellett

140 ezer embert koncentrált Olaszország az osztrák határon

Budapest, augusztus 1.

Az Esti Kurir mai számában rendkívül nagy szenzációt keltő tudósítást közölt.

A lap, amint írja, feltétlenül hiteles forrásból szerzett értesülése szerint, Mussolini elhatározta, hogy Olaszország segítségével most már haladéktalanul végrehajtja Ausztriában a Habsburg-restaurációt.

Ezt a szándékát már tudomására hozta a nagyhatalmaknak és most folynak a tanácskozások Olaszország bejelentése ügyében.

A tudósításhoz az Esti Kurir hozzáfűzi, hogy Olaszország 140 ezer embert koncentrált az osztrák határon

és ezzel a hadsereggel kíván nagyobb nyomástok adni elhatározásának.

Kivégezték Dolluss gyilkosát és a július 25-iki felkelés vezérét

Bécs, augusztus 1.

A bécsi katonai törvényszék a halálos ítélet kimondása után kegyelmi tanácsát alakult át. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy

sem Planetta Ottót, sem Holzweber Ferencet nem terjesztik fel kegyelemre.

Délután háromnegyed öt órakor a halálos ítéletet mind a kettőn végrehajtották.

Maniu vallomástételre jelentkezett a Skoda-bizottság előtt

A Skoda-művek vezérigazgatója menti Juniant

Bukarest, augusztus 1.

Az Adeverul szerint a fővárosban ma reggel olyan hírek terjedtek el, hogy Uica volt hadügyminiszternek, Pomponiu, a jegyzőkönyvhamisítással vádolt királyi biztos ellen folytatandó vizsgálat vezetésével megbízott Chiru ezredeshez intézett levele után Maniu nem tartia

szükségesnek, hogy a Skoda-bizottság előtt megjelenjen. A hírek nem bizonyultak igaznak, mert

Maniu ma délután megkezdte vallomását a bizottság előtt.

Maniu vallomása még nem került nyilvánosságra. A Skoda-bizottság ma délutáni ülése

napirendjének letárgyalása előtt, Pop Valér elnök két levelet olvasott fel.

Az egyik levelet a román külügyminisztérium írta, amelyben azt közölte, hogy minden közbenjárása ellenére sem tudta elérni azt, hogy Loevenstein, a Skoda-művek vezérigazgatója Romániába jöjjön, hogy vallomást tegyen a Skoda-bizottság előtt. A másik levél Lowenstein vezérigazgatótól eredt. A vezérigazgató kijelentette, hogy betegsége miatt nem jelenhet meg a bizottság előtt és egyben tudatta azt is, hogy

Junian neve nem szerepel a Skoda-művek könyveiben.

Ezután Zaharov liberális képviselő, az „Universul” igazgatója olvasott fel egy igen érdekes levelet. A levelet egy Hugo von Lustig nevű ur írta Bossel Zsigmond, hírhedt konjunkturalovagnak Bécsbe és azt Bossel továbbította Zaharov kezéhez. A levélben a román állam aranybányáinak eladásáról van szó és arról, hogy az ügyben Boila Romulus járna el és ő közvetítene. Ebből a levélből Zaharov azt a következtetést vonta le, hogy a közvetítés fejében az állam aranybányáival együtt rászórták volna a vevőre Maniu bányáit is.

LEGUJABB

Párisi hírek szerint

Meghalt Hindenburg birodalmi elnök

Bukarest, augusztus 1.

A Rádorhoz, a romániai félhivatalos sajtóirodához a késő esti órákban Párison keresztül távirat érkezett, hogy Hindenburg tábornagy, a német táviratosság elnöke, kedden délután fél hét órakor meghalt.

A Rádor hozzáfűzi kiadott jelentéséhez, hogy a hír valódiságának ellenőrzésére még nem volt módja, hivatalos megerősítést nem kapott s így a szokásos fenntartással továbbítja a halálhírt, bár a párisi forrásokat megbízhatónak tartja.

Ahol egy halott árnyéka uralkodik elevenek és holtak fölött

Csodarabbik földjén, szépségek és borzalmak világában — 33 ezer holdas kastély, korpakenyér és a máramarosi politikai váltógazdálkodás

Pop Simon birodalmában, ahol egyetlen parancsnak engedelmeskedik a föld, a víz és a levegő

Felsővisó, augusztus 1

Csodarabbik földjén járunk, mesék és kábaré világában, ahol szépségek és borzalmak, valóságok és hihetetlenségek úgy fonódnak össze, mint áthatolhatatlan öserdők kusza indái. Igazság az igazságtalansággal néz itt farkasszemet, korlátlan hatalom a nyomorult tehetetlenséggel, legendás vagyon, legendás szegénységgel.

Máramaros a titkok birodalma, ahol a történelem egymásmellette álomrétegeiből egészen sajátos embertípusok sarjadtak ki, ahol a közéletnek különleges, egyéni útja van, másutt nem található öröme és szomorúsága.

Az életnek egyazon táján terem meg itt a fanatikus hit és a legkeserűbb kiábrándulás. A jelen száguldo lovása mögött soha el nem tűnő árnyékként szalad a múlt, cinikusan és elválhatatlanul. S az ezüstös hegyipatakok zugában tul rejtélyes földalatti vizek morajlását halljuk, melyek néha harsogva törnek elő rejtékeikből és sötét hullámaik elsöprik az élet, reményt- és felszabadulást-ígérő zsendülő vetéseit.

Örökös ez a harc, amit a jelen vív a múlttal, sorozatos vereségek és véget nem érő csatározások komplexuma, amiből nincs kiút, aminek rabja lesz a lélek, mely az élet korbács-

ütései előtt az álmok, a fantaztikumok világába menekül s ott keres pihenőt, orvosságot és gyógyulást.

A Messiásvárók

A földhözragadt ruthén paraszt új Messiást vár és görcsös vonaglások közepette elfehéredő ajakkal mormolja a „reszketősök” istenidéző varázsigéit.

Az „örösonkító” csapra verik saját vérüket, majd szesszel keverik s az alkohol vérgőzös mámorában az égre mosolyognak, „minden remények kapujára”, mely egyszer csak megnyílik és világosságot áraszt a máramarosi öserdők embergilisztaira.

A szlatinai csodarabbik a libák gágogásában tulvilági hangokat fedez fel és éjente megidézi Husz Ábrahámot, aki engedelmesen kiköl negyvenéves sirjából, halotti köpenyét fázósan összehuzza magán és ártatlanságát hangoztatja.

Negyven év futott el a híres akasztás óta és mégis, mintha csak a tegnap történt volna. A máramarosi zsidócskák összedugják fejüket és emlékeztetik alkalmazkodik a visóit postarabláson, felelevenítik a szörnyű napot, amikor ácsolni kezdték az akasztófát a szigeti törvényszék udvarán.

Husz Ábrahám legendája

Ártatlanul halt meg! Ma is ez az általános vélemény. És az egyszerű nép görcsösen ragaszkodik föltevéséhez, vértanút lát Husz Ábrahámot, amiképpen Reinitzot is fölmentette lelkében.

Máramarosban, a földi gyötrelmek birodalmában, mindenki fölmentő ítéletet kap, aki szenved s akire büntetés sujt.

— A rabbi — sottogják — fölkereste Husz Ábrahámot a siralmában. Halotti ruhába öltöztette, megmosta kezét-lábát.

— Bűnös vagy-e fiam? — kérdezte. Adj őszinte választ. Már csak a Legigazságosabb Bíró hallja...

— Nem vagyok bűnös — válaszolta Husz Ábrahám. Lelkem üdvösségére esküszöm, hogy nem gyilkoltam.

Másnap a kivégzés napján az összes vallásosabb zsidók elutaztak Máramarosszigetről.

A holttestet a zsidó temetőben hantolták el. Osaldja a sírkőre ezt a mondatot is rávésette: „Ártatlanul halt meg”. Az ügyész megtudta a dolgot és a felírást levakartatta.

A törvényszéki irattárban egyébként megtalálhatjuk a levélváltást, ami az ügyész és Bali Mihály állami ítéletvégrehajtó között történt.

Bali két kötélt árának a kiutalását kérte, hat koronát, mert előírás szerint az ítéletek végrehajtásánál lennie kell egy tartalék kötélinek is.

Hátba leszakad az egyik.

Az ügyész, krajcáros ember lévén, visszaírt, hogy csak három koronát hajlandó kiutalni. A másik kötelet kérje kölcsön Bali a boltból, ugysem lesz szükség rá.

Igy is történt. A kivégzés zavartalanul ment végbe. A tartalékkötelet pedig visszakarta a boltos.

— És itt jön a csattanó — mondják informátoraim nagy belső izgalomtól áttüzsedő hangon.

A kivégzés napjától számított egy éven belül meghalt Várady Zoltán, a tárgyalást vezető tanácselnök, majd az ügyész követte és a Husz bűnössége mellett szavazó hat esküdt.

Egy életért nyolcszoros árat kellett fizetni...

A szénfekete szemekben fanatikus hit ég. Valami messziről jövő naiv, gyerekes bizakodás, rejtett erőben és titokzatos hatalomban, mely a gyöngéket, a védteleneket megóvjá a bajoktól és elégtételt nyújt minden ártatlanul elviselt szenvedésért.

Soha be nem váltott ígérek tartománya

Más azonban az álom és más az élet. Mások a „földöntuli erők” és mások a mindennapok komor valóságai.

A román és ruthén paraszt puliszkán és korpakenyéren él s egy földel alatt alszik házai-állataival. A zsidó fát dönt az erdőn, turja a kavicsos földet és este véresre felsebzett kézzel lapozza az imakönyvét.

Ez az ígért földje. A soha be nem váltott ígérek tartománya, ahol mesebeli gazdagságok és kacsalábon forgó kastélyok vannak.

Ugy nőnek ki a borzalmas nyomornak mint-ent éjszakai és megfőjtő hinárijából, mint a legendák sziklavárai, az önkény és a hatalom megingathatatlan sásfészkéi, ahonnan korlátlanul lehet uralkodni elevenek és holtak fölött. Felsővisónál kezdődik néhai Pap Simon birodalma és tart 90 kilométeren keresztül Kirilbabáig, Bukovina határáig.

33 ezer holdas vagyontömb ez, mely ma az agrárreform után is osztatlanul áll, ama szigetek egyikeként, melyek fölényesen verik vissza a partot-ostromló hullámokat, dacolnak az idővel és emberi hatalommal, nem ismernek törvényt, méltányosságot, nem hallják az odújában vonító szegénységet, csak állnak a viharzó időkben, mint hideg kő és érzéketlen szikla, ráfeksznek egyénekre, kollektívumokra és eltörik az életlehetőségek

ezernyi nyílásait, ahol új remények és jobb sorsok bugyborékolhatnának fel.

Pop Simon, Felsővisó híres Tisza-parti főszolgabírája kovácsolta össze ezt a roppant vagyont. Járásában korlátlan hatalommal uralkodott, pesti magas összeköttetései lehetővé tették, hogy közigazgatási pályája alatt mindazt elérhesse, amit egy nagystílusú üzletember és minden érzelmességtől ment közigazgatási és pártexponens abban az időben elérhetett a szerencsétlen, eldugott analfabéta Máramarosban.

1921-ben halt meg, azóta özvegye áll a birtok élén. Rendkívül intelligens és energikus uriaszony, aki már reggel négykor talpon van és hadvezérként adja ki a rendelkezéseket a béresek, mezei- és famunkások hadseregének. „Szegény özvegyasszony” — így beszél saját magáról.

Vagyonát hozzávetőlegesen egymilliárd lejre becsülik.

Az említett 33 ezer hold erdőn kívül a birtokhoz tartozik többszáz hold szántóföld, 34 havas, 86 városi ház, 79 gyümölcsös, 1300 darab nagymarha, 4 fűrésztelep, egy villanytelep Felsővisón és más apróságok.

Felsővisótól Kirilbabáig minden az övé: a föld, a víz, a levegő. A földnek termése, a víznek halai, az erdő vadja és az ég madarai. Minden, minden hozzátartozik ehhez az iszonyu

vagyontesthez, melyhez nem nyult az agrárreform, de ugyanakkor megnyirbálta román, zsidó és ruthén parasztok liliputi birtokoskáját.

A Pop-család, a vele rokonságban álló Mihályakkal együtt, liberális. A felsővisói kastélyban nagyon élvezetes napokat töltött annak idején Bratianu Jonel és a társaságában lévő Constantinescu földművelésügyi miniszter. Azóta a két család megingathatatlanul liberális. Velük szemben a Lázár-dinasztia áll, mint a nemzeti-parasztpárt zászlótartója. Nyílt harc, élesebb konfliktus nincs a két család között. Egyik is a másik is természetesen tartja, hogy kormányváltások esetén a háttérbe vonuljon és a megye feletti rendelkezés jogát átengedje az uralomra jött pártot képviselőnek.

Kétezer méter magasságban:

Megőrült az utasszállító repülőgép egyik utasa, aki a pilótát és még három utast agyonlőtt

A gép lezuhant és egy ember kivételével, aki ejtőernyővel kiugrott, mindenki életét vesztette

Moszkva, augusztus 1.

Borzalmas dráma játszódott le az egyik orosz utasszállító repülőgép fedélzetén a Kiev és Charkov közötti légi útvonalon.

A repülőgép gyanútlan utasai a legnagyobb nyugalomban élvezték a légiutazás örömeit, amikor hirtelen

az egyik utas belőtrázó kiáltással a kormányról ülő pilótára vetette magát.

A kétezer méter magasságba emelkedett gép fedélzetén a pilóta kétségbeesetten védekezett az örvültségi rohamában vadul hadakozó utas ellen.

Többen a pilóta segítségére siettek és látszólag sikerült is az örvült utas megfé-

viselő ellenlábás familiának.

Előírások, rendes váltógazdálkodás folyik Máramarosban.

Regénytema ez, írásmo természeténél fogva, sajnos, csak a felületeket érinthetem. Megrajzolni Pop Simon nem mindennapi alakját, akinek árnya ma is ott sötétlik a máramarosi hegyek fölött és kormányozza az apró viskók népének életét, akik mint hangyák nyüzsgönek, éheznek és kinlódnak, pusztulnak és szaporodnak, imádkoznak és káromkodnak, nekifutnak és visszahúznak, járják az élet és a halál útjait a mesebeli kastély körül, gerendából összetákoltt, trágyaszagú kunyhóik redves félhomályában, a hegyek rideg csucsán, vagy a völgykatlanok torkonfogyó kietlenségében, szegény máramarosi subás-gatyás parasztok, sápadt, rongyos kölykök és vérbajos hajadonok.

Szavazó alanyok.

Néha választáskor a nemzeti-parasztpárti kortések összegyűjtik Felsővisón a parasztságot. „Kiáltások — mondják — pártunkra a szetrejászkát, de úgy, hogy összedüljön tőle ez a kastély.”

Es a szegény máramarosi paraszt megeresztli a hangját s a szetrejászká felharsan a hegyek között és végigrohan a völgyeken, mint gunyos diadalkiáltás, ami a Politika öfelségének a győzelmét hirdeti újból, meg újból ebben a vadonban, ahol az emberek csak saját lelküket látják, mert a hegyek eltakarják előlük a nagyvilági csalafintaságok gazdag panorámáját.

A gyűlést rendszeren délután három órára hívják össze. Így ötre véget is ér. A tömeg szétszlik, ki erre, ki arra megy, az ellenzéki jelölt pedig ruganyos léptekkel a kastély felé siet, ahol 5 órai teára hivatalos...

Kakassy Endre

A Székelyföldön már tilos minden magyar kulturtevékenység

A bucsu is irredentizmus lett

Csikszereda, augusztus 1

Csikmegye lakosságát újabb érthetetlen hatósági intézkedés tartja izgalomban. Olyan intézkedés, amely azt igazolja, hogy a vármegye székely lakossága kulturája érdekében semmi néven nevezendő munkát nem fejthet ki.

Alig egy hónapja, hogy a hagyományos „Ezer Székely Leány nap” ünnepségét a beteg sovínizmustól fűtött lelkek megakadályozták. A tisztán vallásos és kulturális jellegű ünnepségbe politikát magyaráztak s ezen az alapon visszavonták a már kiadott engedélyt. Sőt, amikor a bukaresti állambiztonsági vezérigazgatóság engedélyezte azt, akkor egyes községekben csendőrökkel akadályozták meg az ünnepségen való részvételt.

Csikmegyében sejtették, hogy ezzel nem lesz vége a „hazafias” munkának. Feltették a szépen virágzó kulturális és más intézményeik eddigi eredményes munkáját. Nem tévedtek. Újabb érthetetlen, sőt egyenesen megdöbbentő intézkedés bizonyítja ezt.

A kifogástalan megértéssel és feltűnő szép eredménnyel dolgozó EKE csikszéki csoportja vasárnap emlékünnepeket akart rendezni a tavaly felszínre hozott Xántus kápolnánál. Vámszer Géza elnök előzetes érdeklődésére az illetékes hatóságok kijelentették, hogy az ünnepség en-

gedélyezése ellen, melyre templomi zászlókkal, bucsujárászerűen szoktak felvonulni a környező falvak lakói, semmi kifogásuk nincsen.

Igy kihirdették az ünnepséget, majd engedélyezés iránti kéressel fordultak az illetékes közigazgatási közegekhez.

Az utolsó pillanatban aztán miniszterre, közbiztonsági hivatalokra és csendőrségre való hivatkozással

az egyszerű majális jellegével bíró ünnepség engedélyét megtagadták.

Ebben is „irredentizmus”, állam ellen irányuló felforgatást láttak.

Ezekután önkéntelenül merül fel a kérdés: mit szabad Csikban tenni, ha már a szabadegyalatti tábori misében és az azt követő majálisban is irredentizmust látnak? Ilyen körülmények között tétlenségre vannak kárhoztatva az összes csikmegyei kulturális és társadalmi intézmények mert ha a turistaság „irredentizmus” lett, mi nem az?

Elkeserítően fájó és megdöbbentő állapot ez. Oktalanul igatják a lelkeket. Ugy látszik, a különböző sajtóuszítások nyomán egyre veszedelmesebben kezd elharapódzni a gyűlölködés szelleme.

Hiába, ez divat ma. És nálunk a kis és nagy potentátok imádják ezt a divatot. Pedig tudnánk mi egy-két értelmes divatot is figyelmükbe ajánlani.

SPORT

Davis Cup döntő:

Anglia—USA 2:1

A párost az amerikaiak nyerték

Wimbledon, augusztus 1

A második napon az amerikaiak megnyerték a párost. Az angolok ugyanis pihentették Perryt és Austint.

Lott, Stoeffen USA—Lee, Hughes (A.) 7:5, 5:0, 4:6, 9:7.

Ezzel 2:1-re vezet Anglia.

*

SZENZÁCIÓS FELVÉTEL

az Anglia—USA Davis Cup mérkőzésről. A páros egyik legizgalmasabb jelenete: Lott „helyet csinál” Stoeffennek, hogy felette átüssön a labdát. Az amerikai pár nagyszerű összjátékkal győzött

A petrozsényi teniszverseny férfi páros szármát is befejezték. 1. Hamburger, Segall. 2. Schmidt, Balázs. 3. Pusztay, Farkas és Gábor. Serb. Döntő 6:1, 6:2, 6:4. Vegyes páros: 1. Schmidt, Czapp. 2. Wechsler, Somogyi. 3. Balázs, P. Zizovits és Pusztay, Nappendruck. Döntő: 6:2, 3:6, 6:2

Jugoszlávia teniszbajnokságai most vasárnap zajlottak le. Férfi egyesben Puncce győzött. A női egyes döntő: Kovac—Gostica 6:2, 6:2. A férfi páros végkiizgalma: Puncce, Pallada—Schäffer, Kukuljević 7:5, 6:2, 6:2. Vegyes páros döntő: Gostica, Kukuljević—Maximović, Puncce 6:2, 6:4.

VARSO

Lengyelország—Dánia 3:1. Nemzetek közötti teniszmérkőzés kezdődött Varsóban. Ez az első napi eredmény.

**1934. ŐSZI
LIPCSEI
MINTAVÁSÁR**

Kezdeté
augusztus hó 26.

60% vasúti kedvezmény Németországban

Az összes felvilágosítások beszerezhetőek a Lipcsei Mintavásári Hivataltól, Leipzig-Németország vagy az erdélyi tisztelheteli képviselőtől: Az erdélyi német Kereskedelmi Grémiumok Szövetsége

Brassó-Brasov, Alsó Villa-utca 1 sz. Tel. 377. és az erdélyi kerületi képviselőtől: Höhr Emil, bankigazgató, Kolozsvár-Cluj, Calea Victoriei No. 3, Nagyszebeni Német Kereskedelmi Grémium, Nagyszeben-Sibiu, Str. Reg. Maria 11 sz., továbbá: Regat, K. C. v. Heydendorff, Bucuresti, Str. Surbei Vodă 16, Bánát és Arad — Bihar — Máramaros és Szatmár megyék, Eugen von Angerer, Temesvár, Praporgescu tábornok-ut 3. és Colonel L. Schuster, alkonzul, Nagyvárad, Bucovina, Schmidt & Fontin, Cernaui, Regele Ferdinand ut 22, Besszarabia, O. Hirsch, alkonzul, Chisinau, Str. Chiev, 105 A sz. Moldau, Samy Brück, Jasi, Bulev Ferdinand 9.

Fotó: Kereskedelmi Képek Béla

Labdarugás

AUGUSZTUS 27-IG

kell lejátszani a Román Kupa döntőjét — így határozott a Román Kupa-bizottság. miután úgy a Ripensia, mint az U. bejelentették, hogy játékosaik szabadságon vannak és nem tudnak kiállni az augusztus 5-re kitűzött döntőre.

NEHEZEN GYŐZÖTT BESZTERCEN A HAKOAH

Hakoah Bécs—Kerámia 4:3 (2:1). Főleg védelme mozgott nehézkesen.

A Ripensia újabb vereséget szenvedett. Mielőtt játékosai a nyári pihenő-szabadságot megkezdtek volna, Dettán játszottak és a DAC-tól 6:4 (2:3) arányban kikapáltak!...

Ami még vasárnap volt...

ARAD

AAC—Egyetértés 1:1 (1:0).

ZSOMBOLYA

Kadima—Bohm 3:0 (1:0).

LUGOS

Kinizsi—LMTE 3:3 (1:0).

BARÓT

Romca—SMTE komlói 2:0 (0:0). A sepsiszentgyörgyi kapus kitűnően védett.

A Juventus—Admira 2:1 (2:1)-es genovai középeurópai kupamérkőzésen inkább a Juventus támadott, az Admira ügyesen védekezett és inkább csak arra törekedett, hogy góllőnyve megmaradjon, ami sikerült is. Az olaszok Borell II 20. percben löött góljával és Orsi 32. percben 20 méteres szabadrúgásból „dugójával” már 2:0-ra vezettek és kiegyenlítették a bécsi 1:3-at. A 40. percben azonban Vogl védhetetlen fejese megszerzi az Admirának a továbbjutást. A magyar Iváncsics jó bírő volt.

Atlétika

VILÁGRASZÓLÓ EREDMÉNY NEM VOLT A NÉMET BAJNOKSÁGOKON

mert a sok induló miatt a rengeteg előfutám kifárasztotta a versenyzőket. Az eredmények azért természetesen így is ki-válóak:

100 m Borchmeyer 10.5. — 200 m Schein 21.6. — 400 m Metzner 48.4. — 800 m Peltzer 1:54. — 1500 m Schaumburg 4:00.1 — 5000 m Syring 15:17. 10.000 m Syring 32:04. marathoni Brauch 2:56.12. — 110 m gát Welscher 15. — 400 m gát Scheele 54.1. — magas Ladewig 190. — távol Long 753. — rud Wegner 411. — hármas Gottlieb 14.12. — súly Wölke 15.24. — diszkosz Sievert 47.25. — gerely Weimann 68.36. kalapács Becker 48.44. — közhajítás Blask 10.87. — 4x100 m Prussen Krefeld 41.9. — 4x400 m HSV Hamburg 5:22.2. — 4x1500 m Stuttgarter Kickers 15:44.4.

A FINN BAJNOKSÁGOK IS LEZAJLOTTAK

Tammersforsban. Az eredmények: 100 m. 1. Strandwahl 10.9 mp. 400 m gát: 1. A. Jaervinen 55.5 mp. 800 m. 1. Larva 1 p 56.1 mp. 5000 m. 1. Mattileinen 14 p 49.2 mp. Magas: 1. Kotkas és Peresalo 195 cm. Távol: 1. Tolamo 716 cm. Kalapács: 1. Pörvöle 49 m 65 cm. Súly: 1. Kuntsi 14 m 92.5 cm. 10.000 m. 1. Salminen 31 p 05.3 mp. Gerely: 1. M. Jaervinen 72 m 47 cm. 200 m. 1. Strandwahl 22.2 mp. 400 m.: 1. Fabricius 50.1 mp. 1500 m.: 1. Mattileinen 4 p 02.2 mp. 110 m gát: 1. Sjöstedt 15.1 mp. Diszkosz: 1. Kotkas 46 m 72 cm. Rud: 1. Sariaho 370 cm.

Uj norvég dekalton rekord E. Ratvik 7590.96 pontos teljesítménye, melyet a norvég bajnokságok során ért el.

5000 MÉTEREN MAGYAR REKORDOT FUTOTT

két futó is a magyar stafétabajnokságok keretében megrendezett versenyen. A stafétabajnokságok eredményei:

4x100: 1. BBTE (Minach, Pajzs, Kovács, Sir) 42.2 mp. 2. MTK 44.8 mp.

4x400: 1. BBTE (Szabó 51.8, Margó 52.2 Kovács 50.4, Barsi 51.6) 3 p 26 mp.

4x1500: 1. UTE (Kósa 4 p 14.2, Esztergomi 4:11.8, Sárvári 4:11, Görög 4:12.2).

5000 méteren a csapatversenyben Szilágyi MTK 15 p 12.2 mp-el országos rekordot futott (régi: 15:13.6 Kelen) Kelen ennél is jobb időt ért el 15 p 06.4 mp-es futásával, de ez nem hitelesíthető, mert versenyen kívül indult.

Uzás

GYENGE EREDMÉNYEK A JUGOSZLÁV USZÓBAJNOKSÁGON

melynek egy részét Laibachban rendezték meg a következő eredményekkel:

100 méter: 1. Fritsch 1:04.4. 400 méter: 1. Mihalek 5:33.3. 1500 m gyors: 1. Mihalek 22:29.5. 100 m hát: 1. Harcseta 1:21.2 p. 200 m mell: 1. Grkinics 3:10.6 p. 4x200 m staféta: 1. Jug (Dobrovnik) 10:52.2. A mű- és toronyugrást Zichererl nyerte.

Vasárnap magyar-jugoszláv uszómérkőzés lesz.

Uj világrekordot uszott Alice Ridges amerikai 18 éves (!) uszónő a 440 yardos hátuszásban 6 p. 18.8 mp-es idejével.

A magyar 400 m-es bajnokságot Lengyel BEAC nyerte 5 p 09.8 mp-es idővel. Toronyugró bajnok Vajda FTC 109.26 ponttal. 2. Hódy MTK 90.67 pont. Ugyanakkor a százméteres gyorsuszásban: 1. Csik BEAC 1 p 00.4 mp. 2. Vanie András dr. 1 p 02.4 mp. Csiket nem tudják ellenfelei jobb időre megszorítani!

Vízipóló

UTE — ÖTÖDSZÖR MAGYARORSZÁG VÍZIPÓLÓBAJNOKA

Vasárnap a magyar vízipóló bajnokság két döntő mérkőzését tartották meg:

UTE—MAC 6:1 (2:1).

III. kerület—MTK 2:1 (0:1.)

Ennek alapján jobb gólarányával az UTE lett — ezuttal ötödször — Magyarország 1934. vízipóló bajnokcsapata. A hátralevő mérkőzések már nem befolyásolják a helyezést.

Kerékpár

A TOUR DE FRANCE GYZŐTES

Magne összejeje a 23 napos verseny után a 4342 km-es távon 147 óra 13 perc 58 mp. 2. Martano olasz 147 óra 41 perc, 20 mp.

Konverziós üzenet

W. A. Simleul. Ha a 40. szakasszal élt, úgy nincs is joga a 22. és következő szakaszok szerinti bejegyzést kérni, mert ezek az intézkedések csak azokra a hitelezőkre vonatkoznak és csak azoknak a jogait biztosítják, akik a törvény I. fejezetét elfogadták. A 40. szakasz értelmében tett nyilatkozat visszavonhatatlan és így a bejelentésnek nem az volna a hatálya, hogy általa az adós visszautasítása vissza lenne vonva, hanem a feljegyzést kérő bejelentés az adós kérelmére, mint törvényellenes lesz visszautasítandó. Abból, hogy feljegyzést nem kért a jegyzősnél, Önnek kára nincsen, csak figyelemmel kell kísérnie, hogy mi történik az adós ingatlanával, miután Ön erről, mint bejegyzésre nem jogosult, nem fog értesítést kapni hivatalból.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allásteresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismételt feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Veszünk 2.50 méteres esztergapadot amerikaiérral. Ajánlatot Zabóta Részvénytársaság, Zagon. 13551

Gipszgyári berendezést vagy egyes géprészeket veszek. Leovits Buciumi, Sălaj. 13740

Lóheremageséplőket elad 1934. augusztus 5-én délután 3 órakor a Homoródi Takarékpénztár. 13741

Vendéglő iparban elsőrangban bevált külföldi találmány romániai lerakata Erdély nagyobb városaiban óvadékképes helyi képviselőket keres. Ajánlatokat „200.000 lej” jelgőn Rudolf Mosse hirdetőiroda, Oradea továbbít. 13752

Levelezés

Hölgyeim, ki lenne Brassóban tartózkodásomkor mozi-partnérnőm. Fényképes választ Balázs, Posta Restante, Sft. Gheorghe. 13742

Fiatal leány szeretne eszmecserét folytatni feltétlen intelligens férfivel. „Magány” jelgőre a brassói kiadóba. 13747

Állást nyer

Fiatal cukrászsegéd, ki az „áthúzó” posztón önállóan dolgozik, felvétetik Stepper cukrász, Turda. 13647

Azonnali belépéssel felveszek a szakmához értő fényképészségét. Foto Nyágúj József, Medias. 13751

Kerestek egy elsőrangú rasztó, ugyisintén egy ügyes autógénhegesztő és olomforcsőszelő, állandó munkára. Ajánlatok „Photogen”-hez, Brasov, Str. Iuliu Maniu 104. sz. nyújtandók be. 13761

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

**IDECESSÉC
és ÜSTÜNÉLET**

Irtat: Dr. FELD MANN S. ideggyógyorvos. — II. kiadás. 140 oldal. Ara 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályán

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretneinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógymód és táplálkozás

Irtat: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús. Tojás. Hüvelyesek. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tüdőbajoknál. A nap a köszvénynél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdő a gyomor-bántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdője. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az öltözés. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgyógymódok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekeápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A kopálókúra. Gyümölcsek. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Aggyguta. Aranyér. Arcszába. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Börbántalmak. Belsőflegk. Belsőhurut. Csusz. Cukorbetegség. Csontszu. Étvágytalanság. Elhízás. Epekő. Farsontszába. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gyomor-bajok. Görcsös havibaj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyógymód. Hőrgyhurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsába. Impotencia. Karbunkulus. Köszvény. Légeszhurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápokor. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szív-bajok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Térizsöny. Tüdővész. Tüdő táglulás. Vérhas. Vércsegenység. Vértisztító teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utóérelmeszesedés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatal-nak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályán. Ara 120.— Lej. (V. dékre plusz portó).

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: La- és könyvkiadó R.T. Brasov.